

Možnosti zefektivnění strategie v preventivní činnosti Policie České republiky

Bc. Václav Císař

Diplomová práce
2013



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Václav Císař**
Osobní číslo: **M11725**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Možnosti zefektivnění strategie
v preventivní činnosti Policie České republiky**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte Policii ČR a její organizaci.
- Proveďte literární rešerši tématu a definujte základní pojmy.

II. Praktická část

- Zpracujte rozbor opatření Policie ČR v preventivní činnosti.
- Navrhněte možnosti zefektivnění strategie Policie ČR v preventivní činnosti.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ČERNÝ, Petr. Právní ochrana před extremismem. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 270 s. ISBN 978-80-7400-053-9.

CHARVÁT, Jan. Současný politický extremismus a radikalismus. Praha: Portál, 2007, 183 s. ISBN 978-80-7367-098-6.

MAN, Vlastislav a Karel SCHELLE. Základy ústavního práva. 3. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2010, 251 s. ISBN 978-80-7418-068-2.

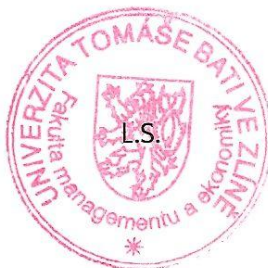
MATES, Pavel et al. Nové policejní právo. Praha: Linde, 2009, 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

VOKUŠ, Jiří. Policie České republiky. 1. vyd. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2010, 84 s. ISBN 978-80-254-6098-6.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Petr Šimek
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 17. června 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 12. srpna 2013

Ve Zlíně dne 17. června 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka



doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 12.8.2013


.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Svou diplomovou práci, ve které zabývám problematikou Policie České republiky, jsem rozdělil do dvou částí. V teoretické části se zabývám základní charakteristikou Policie České republiky a také pro lepší přehled popisuji její organizaci. Dále se v této části zaměřuji na charakteristiku extremismu a jeho základní aspekty. Praktickou část své diplomové práce zaměřuji na problematiku politického extremismu v rámci České republiky, kterou dávám do kontextu se současnými opatřeními, které Policie České republiky realizuje, a dále navrhuji další alternativy, které by Policie České republiky v rámci této problematiky mohla využít pro zefektivnění své strategie.

Klíčová slova: Policie, Policie České republiky, extremismus, politický extremismus, komunismus, nacismus, neonacismus, trestná činnost.

ABSTRACT

My diploma thesis is focused on the issue of Police of the Czech republic and it is divided into two parts. In the first theoretical part I focus on basic characteristic of Police of the Czech republic and also for better overview I describe its organization. In this section I also include characteristic of extremism and its fundamental aspects. The practical part of my diploma thesis is focused on the issue of political extremism in the Czech republic which is put into context with current actions which are realized by the Police of the Czech republic. In the final section of the practical part I suggest alternatives which could be used by the Police of the Czech republic to increase the efficiency of its strategy within this problematic.

Keywords: Police, the Police of the Czech Republic, extremism, political extremism, communism, nazism, neo-nazism, criminality.

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu diplomové práce panu Mgr. Petru Šimkovi za odborné vedení a současně za zpětnou vazbu, která mi při vypracování této práce velmi pomohla.

Dále také děkuji svým rodičům za veškerou podporu, která pro mě byla při vypracování této práce velkou oporou.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Motto:

„Bez spravedlnosti není svobody.“

Simon Wiesenthal

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 CHARAKTERISTIKA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	13
1.1 HISTORIE POLICIE A ČETNICTVA	13
1.2 ORGANIZACE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	14
1.2.1 Policejní prezidium	16
1.2.2 Krajská ředitelství policie	17
1.2.3 Útvary s celostátní působností	18
1.3 PERSONÁLNÍ SYSTÉM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	19
1.3.1 Služební poměr příslušníků Policie České republiky.....	19
1.3.2 Oprávnění a povinnosti policistů	20
1.3.3 Etický kodex policisty a Policie České republiky.....	21
1.4 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH SLOŽEK POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	22
1.4.1 Služba pořádkové policie	22
1.4.2 Služba dopravní policie.....	23
1.4.3 Služba cizinecké policie	24
1.4.4 Ochranná služba	24
1.5 MEZINÁRODNÍ POLICEJNÍ SPOLUPRÁCE	25
1.5.1 Europol a Národní jednotka Europolu	25
1.5.2 Interpol a Národní ústředna Interpolu	26
1.5.3 Schengenský informační systém	27
1.5.4 Zahraniční mírové operace.....	27
1.6 REFORMA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	28
2 PROBLEMATIKA POLITICKÉHO EXTREMISMU.....	31
2.1 EXTREMISMUS.....	31
2.2 POLITICKÝ EXTREMISMUS	33
2.2.1 Levicový extremismus	34
2.2.1.1 Komunismus	35
2.2.1.2 Anarchismus	37
2.2.2 Pravicový extremismus	40
2.2.2.1 Fašismus.....	41
2.2.2.2 Nacismus a neonacismus	42
II PRAKTICKÁ ČÁST	49
3 OPATŘENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VŮČI POLITICKÉMU EXTREMISMU	50
3.1 SOUČASNÝ STAV EXTREMISTICKÝCH STRAN A ORGANIZACÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	51
3.1.1 Levicový extremismus	52
3.1.1.1 Komunistická strana Čech a Moravy.....	52
3.1.1.2 Komunistický svaz mládeže	53
3.1.1.3 Československá anarchistická federace	54
3.1.1.4 Antifašistická akce	55
3.1.2 Pravicový extremismus	56
3.1.2.1 Dělnická strana sociální spravedlnosti.....	57

3.1.2.2	Národní odpor	59
3.1.2.3	Propagace pravicového extremismu	61
3.2	STRATEGIE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VŮČI POLITICKÉMU EXTREMISMU	64
3.2.1	Preventivní aktivity	64
3.2.2	Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2012	66
3.2.2.1	Trestná činnost s extremistickým podtextem v roce 2012.....	70
3.2.3	Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012.....	74
3.2.3.1	Komunikací proti demagogii	75
3.2.3.2	Vědomostí proti totalitářům.....	76
3.2.3.3	Jednotná protiextremistická platforma.....	77
3.2.3.4	Odbornost a imunita.....	77
3.2.3.5	Efektivně a korektně proti násilí.....	78
3.2.4	Vyhodnocení plnění Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012	79
3.2.5	Koncepce boje proti extremismu pro rok 2013.....	81
4	MOŽNOSTI ZEFEKTIVNĚNÍ STRATEGIE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VŮČI POLITICKÉMU EXTREMISMU.....	82
4.1	VYJÁDRĚNÍ AUTORA K TÉMATU DIPLOMOVÉ PRÁCE.....	82
4.2	PROJEKTY ZAMĚŘENÉ VŮČI POLITICKÉMU EXTREMISMU	85
4.2.1	Projekt „Rozumem proti nenávisti“	85
4.2.1.1	Internetové prostředí	86
4.2.1.2	Přednášky a prezentace ve školách.....	88
4.2.1.3	Školní exkurze	90
4.2.1.4	Diskuse o současných společenských problémech.....	91
	ZÁVĚR	92
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	94
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	99
	SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ	101
	SEZNAM TABULEK.....	102

ÚVOD

Dějiny lidské civilizace jsou protkány mnoha mezníky, které určovaly její vývoj a do jisté míry také měnily lidskou mentalitu a pohled na různé problematiky. S různými změnami lidského myšlení a se vznikem a dalším vývojem různých ideologií, náboženství a filosofických směrů lidé začali postupně cítit potřebu dát svému společenství stabilitu a řád. Tento fakt byl ovlivněn mocenským postavením některých jednotlivců a skupin, ale také iniciativou dalších jedinců, kteří věřili, že lidský pokrok může být realizován pouze v případě, kdy budou lidé dodržovat určitá pevně stanovená pravidla. Začaly se tak postupně vytvářet první zákony, které se postupem času staly běžnou součástí civilizovaného světa a jedním ze základních pilířů fungování demokratických a právních států. Důležitým aspektem této problematiky nebyla pouze existence takových zákonů, ale také nezbytnost tyto zákony chránit a dodržovat. Bylo tak nevyhnutelným krokem vytvoření specifické moci, jejíž zodpovědností byl jednak dozor nad dodržováním předepsaných zákonů a také jednání v jejich jménu. Tato složka neustále procházela mnoha změnami a její vývoj byl velmi intenzivní. Její název se však ustálil a v dnešní době je už standardně označována jako „policie“ (z latinského slova *politeia* = „veřejná správa“, které je odvozeno od řeckého *πόλις*, tedy *polis* = město).

Je nezbytné zmínit, že nedocházelo pouze ke změnám názvu této složky, ale také smyslu její existence. V průběhu historických událostí se policie v mnoha případech stala represivním nástrojem politické moci a nedemokratické režimy ji ve značné míře zneužívaly. Názvy organizací jako Gestapo (*Geheime Staatspolizei* - Tajná státní policie nacistického Německa, která se podílela na zločinech nacistického režimu) či StB (Státní tajná bezpečnost, která se po převzetí moci komunistickou stranou v Československu stala jedním z hlavních nástrojů komunistického teroru) dodnes zůstávají synonymy pro brutální a zločinecké zneužití moci, které je absolutně neslučitelné se zásadami a principy svobody a demokracie. V demokratických a právních státech však policie plní svůj původní účel a její fungování je neustále kontrolováno a v rámci zachování stabilního vývoje státu také regulováno. Policie se tak v průběhu let stala nezbytnou součástí veřejné správy a moderní právní stát si bez ní již nelze představit. V současnosti představuje nezbytnou ochranu vnitřní bezpečnosti státu a jeho občanů a její zásadní význam je tak zcela neoddiskutovatelný.

Téma této diplomové práce jsem si zvolil, protože jeho podstatu považuji za velmi důležitou. Plně věřím ve smysl existence policie v moderním právním státu a ve smysl její činnosti. Jsem také zcela přesvědčen, že efektivní rozvoj společnosti je možný pouze tehdy, když budou stanovena pevně definovaná pravidla, z jejichž zachování nebude nikdo vyloučen. Jako osobnostně konzistentní člověk věřím v principy svobody a demokracie a také ve smysl jejich ochrany. Z toho důvodu jsem praktickou část svojí diplomové práce zaměřil na strategii Policie České republiky vůči politickému extremismu, který považuji za naprosto neslučitelný se svojí životní filosofií a ve spojení s historickými souvislostmi tak bez jakýchkoliv pochyb věřím, že jsou jeho aktivity v demokratickém a právním státu nebezpečné a nežádoucí. Tyto historické souvislosti hovoří zcela jasně. Ideologie komunismu, fašismu a nacismu dokázaly, že lidé mohou během velmi krátké chvíle zavrhnout veškerou svou lidskost a stát se doslova nástrojem zločineckých a zruďných idejí. Tato totální destrukce lidského soucitu a empatie vedla k neuvěřitelně bestiálním zločinům proti lidskosti, které měly za následek miliony mrtvých nevinných lidí. Osobně považuji za zcela nezbytné, aby tyto historické události nebyly nikdy vymazány z paměti lidstva a aby chom naše děti vedly k toleranci a k dodržování lidské rovnoprávnosti. Jedině tak můžeme alespoň do jisté míry zajistit, že se ty největší zločiny v dějinách lidstva nebudou již nikdy opakovat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

1.1 Historie policie a četnictva

Než došlo 28. října 1918 k vytvoření samostatné Československé republiky po rozpadu Rakouska - Uherska, byla bezpečnostní služba na našem území pod silným vlivem habsburské monarchie. Po revolučních událostech, které se odehrály v období let 1848 – 1849, došlo ke změnám v právní úpravě činnosti státních policejních úřadů. Po zavedení četnictva po tzv. lombardském vzoru a po pádu absolutismu rakouského ministra vnitra Alexandra Bacha, byl zaveden systém samosprávy, v rámci kterého mohla působit komunální policie. Československo po svém vzniku recipovalo stávající právní řád (zákon č. 11/1918 Sb. z. a n. - tzv. recepční norma) a právní systém a v důsledku toho byla přijata rakouská organizace státních policejních úřadů, četnictva i komunální policie. (Policie České republiky, 2010a)

Ministerstvo vnitra bylo nejvyšší instancí politické správy a mělo tak poměrně širokou působnost. Pod tuto působnost můžeme zařadit záležitosti státní správy, bezpečnostní otázky a také další různorodé agendy, které nebylo možné zcela jednoznačně zařadit do působnosti jiných resortů. Pod ministerstvo vnitra spadalo četnictvo, silniční a říční policie a do jeho působnosti patřilo např. vydávání pasů, problematika imigrace, odškodňování civilních osob poškozených válkou, sčítání obyvatelstva apod. Důležitou roli v rámci bezpečnostních sborů hrálo již zmíněné četnictvo. Z hlediska místní působnosti patřilo pod jeho zodpovědnost udržování veřejné bezpečnosti na celém území státu. Výjimkou byla statutární města, v nichž působily státní policejní úřady. (Policie České republiky, 2010a)

Četnictvo bylo vojensky organizovaným strážním sborem a jeho příslušníci vykonávali svoji službu pouze výhradně ve stejnokrojích. V roce 1925 působilo v Československu 14 123 mužů v rámci 2 777 četnických stanic. Státní policie Československé republiky, byť na území státu měla menší působnost, se aktivně podílela na vzniku a dalším rozvoji policejní spolupráce na mezinárodní úrovni a také na založení mezinárodní policejní organizace Interpol. (Vokuš, 2010, s. 4)

Po událostech roku 1938 a následně roku 1939, kdy bylo Československo okupováno vojsky nacistického Německa, docházelo ze strany četnictva a státní policie k projevům kolaborace pouze v malém měřítku. Většina příslušníků však spolupráci s nacisty odmítla a nemálo z nich se aktivně zapojilo do protinacistického odboje.

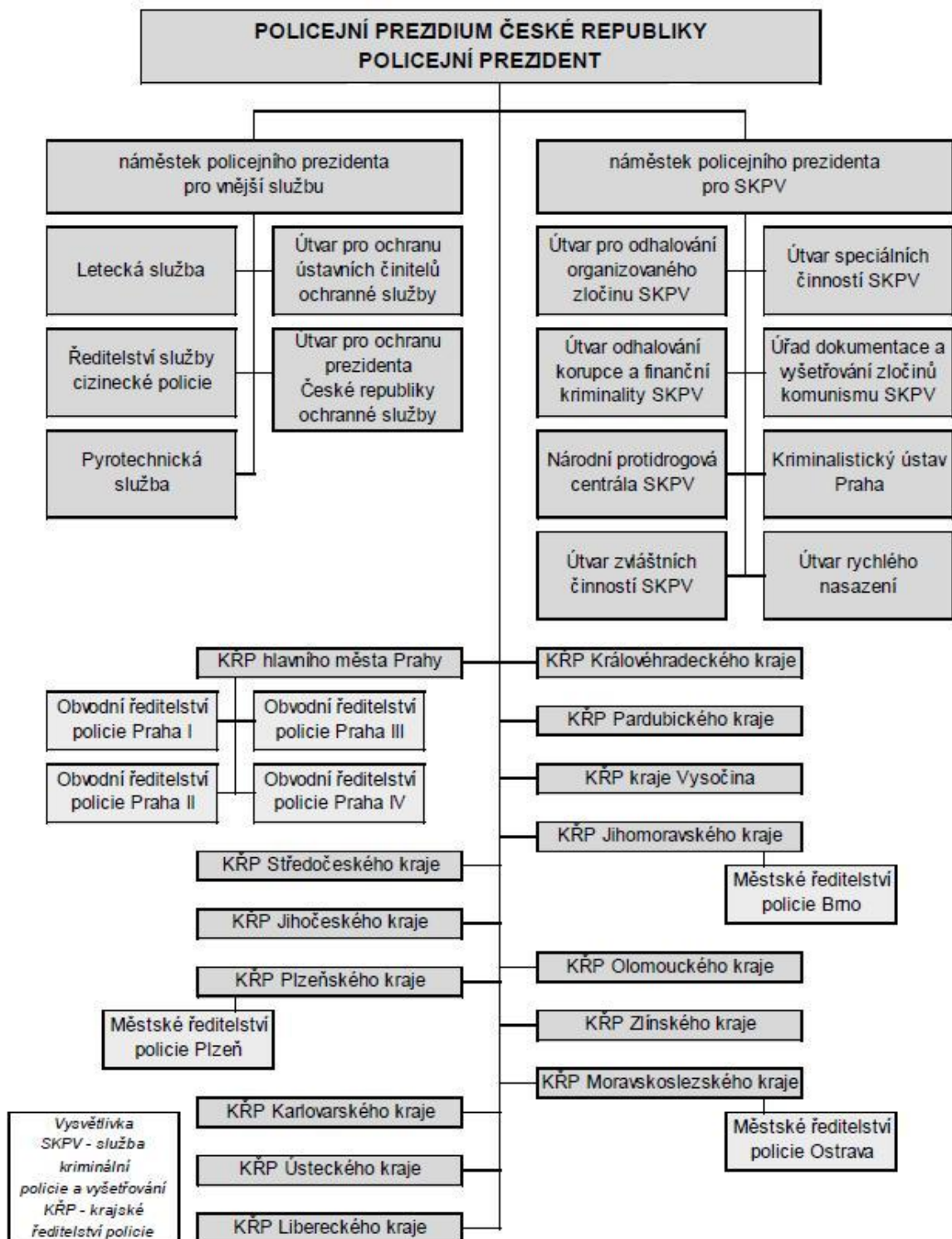
1.2 Organizace Policie České republiky

Policie České republiky (dále také Policie ČR, policie) je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který byl zřízen zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991 a jehož primární úkolem je služba veřejnosti. Úkolem tohoto sboru je ochrana bezpečnosti osob a majetku, udržování veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti. Policie ČR rovněž plní další úkoly podle trestního řádu, podle zákonů, které ji zavazují k ochraně vnitřního pořádku a bezpečnosti a podle předpisů Evropského společenství a mezinárodních smluv, které jsou součástí právního řádu České republiky. Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra a skládá se z policejního prezidia, útvarů s celostátní působností, krajských ředitelství policie a útvarů, které jsou v rámci krajských ředitelství zřízeny. (Vokuš, 2010, s. 3) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v §8 zřizuje 14 krajských ředitelství policie, jejichž územní obvody se shodují s územními obvody v rámci 14 krajů České republiky (Mates, 2009, s. 24). Názvy, sídla a územní obvody jednotlivých krajských ředitelství Policie ČR jsou stanoveny vyhláškou č. 448/2008 Sb. ze dne 11. 12. 2008 (Mates, 2009, s. 25).

Činnost, kterou Policie České republiky vykonává, je řízena policejním prezidiem, v jehož čele stojí policejní prezident, který je za činnost policie odpovědný ministru vnitra. Policejnímu prezidiu jsou podřízeny útvary s celostátní působností a také jednotlivá krajská ředitelství policie. Útvary s celostátní působností jsou zřizovány ministrem vnitra na návrh policejního prezidenta. V případě krajských ředitelství policie se jedná o zřizování na základě již zmíněného zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. (Vokuš, 2010, s. 6) Podle §7 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky „policejní prezidium a útvary policie s celostátní působností se při nakládání s majetkem České republiky a v právních vztazích považují za součást organizační složky státu a účetní jednotky ministerstva.“ (Mates, 2009, s. 23)

Přesná podoba organizačního schématu Policie České republiky je vyobrazena na obrázku č. 1 níže:

Obrázek 1: Organizační schéma Policie ČR



Zdroj: (Policie České republiky, 2010b)

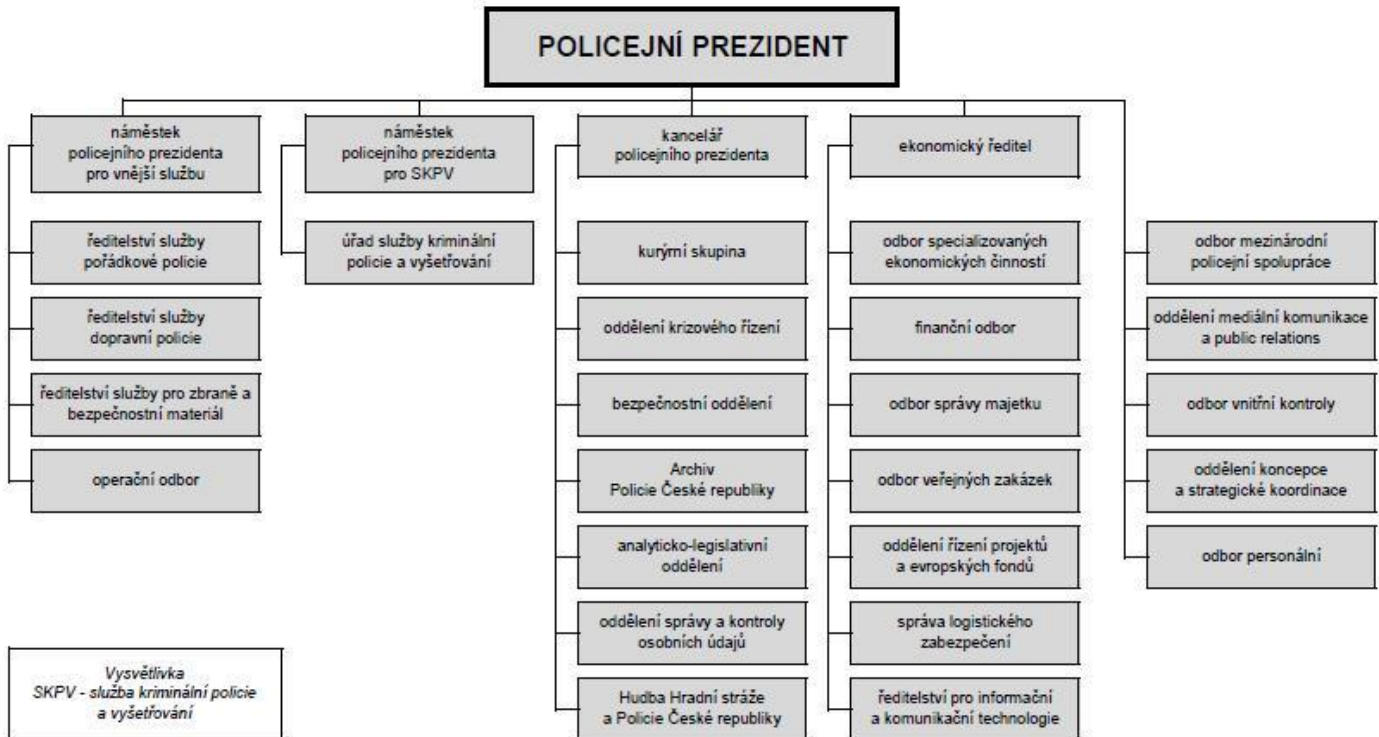
1.2.1 Policejní prezidium

Úkoly policejního prezidia jsou zejména určení cíle rozvoje policie, řešení koncepčních otázek její organizace a řízení a stanovení úkolů jednotlivých složek. Těmito složkami v rámci Policie České republiky jsou služba pořádkové policie, služba železniční policie, služba dopravní policie, služba cizinecké policie, letecká služba, pyrotechnická služba, ochranná služba, služba kriminální policie a vyšetřování a další specializované služby. Úkolem policejního prezidia je rovněž analyzování a kontrola činnosti policie, vytváření vhodných podmínek policejním útvarům, aby tyto útvary mohly plnit své úkoly a koordinace činnosti těchto útvarů při plnění úkolů, které svým charakterem přesahují jejich územní či věcnou působnost. (Vokuš, 2010, s. 6) V rámci policejního prezidia spadá pod působnost policejního prezidenta:

- Náměstek policejního prezidenta pro vnější službu
- Náměstek policejního prezidenta pro Službu kriminální policie a vyšetřování
- Kancelář policejního prezidenta
- Ekonomický ředitel
- Odbor mezinárodní policejní spolupráce
- Oddělení mediální komunikace a public relations
- Odbor vnitřní kontroly
- Oddělení koncepce a strategické koordinace
- Odbor personální (Policie České republiky, 2010b).

Pro lepší přehled organizace Policejního prezidia České republiky slouží schéma vyobrazené na obrázku č. 2 níže:

Obrázek 2: Organizační schéma Policejního prezidia České republiky



Zdroj: (Policie České republiky, 2010b)

1.2.2 Krajská ředitelství policie

Krajská ředitelství policie jsou útvary, které mají územně vymezenou působnost. Jejich úkolem je sloužit veřejnosti na vymezeném teritoriu. Tato krajská ředitelství představují samostatné organizační složky státu a v rámci plnění úkolů hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu zcela samostatně. V rámci krajských ředitelství mohou působit další útvary teritoriálního charakteru, které jsou jim podřízeny a jsou zřizovány policejním prezidentem na návrh krajského ředitele. Jejich existence se váže k hlavnímu městu Praze a k dalším velkým městům. (Vokuš, 2010, s. 6) Dle §8 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky „krajské ředitelství je organizační složkou státu a účetní jednotkou, jehož příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva.

V čele krajského ředitelství je krajský ředitel, který je také vedoucím organizační složky státu. Útvary policie zřízené v rámci jeho působnosti jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství“ a odst. 2 „v policii se zřizuje 14 krajských ředitelství, jejichž názvy a sídla jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. Územní obvod krajského ředitelství je shodný s územním obvodem vyššího územního samosprávného celku“ (Mates, 2009, s. 24).

1.2.3 Útvary s celostátní působností

Úkolem útvarů s celostátní působností je plnění specifických úkolů s vysokou mírou specializace a to na celém území České republiky. Některé z nich poskytují specifický druh servisu ostatním útvarům policie, jiné se specializují například na odhalování organizovaného zločinu či korupce a závažné finanční kriminality. Úkolem těchto útvarů je také potírání drogové kriminality či například zajišťování ochrany prezidenta republiky a dalších ústavních činitelů. (Vokuš, 2010, s. 6). Mezi útvary s celostátní působností patří:

- Kriminalistický ústav Praha
- Letecká služba
- Národní protidrogová centrála SKPV
- Pyrotechnická služba
- Ředitelství služby cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
- Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR
- Útvar pro ochranu ústavních činitelů
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciálních činností SKPV
- Útvar zvláštních činností SKPV (Policie České republiky, 2010c).

1.3 Personální systém Policie České republiky

1.3.1 Služební poměr příslušníků Policie České republiky

Právní poměry a služební vztahy příslušníků Policie České republiky jsou upraveny zákonem č. 361/2003 Sb. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Policisté jsou ve služebním poměru k České republice. Do služebního poměru lze přijmout státního občana České republiky, který je starší 18 let, je bezúhonný, splňuje stupeň vzdělání, který je pro příslušné služební místo stanoven a je způsobilý k výkonu služby po zdravotní, osobnosti a fyzické stránce. Policista také nesmí být členem žádné politické strany či politického hnutí a nesmí vykonávat žádnou živnostenskou či jinou výdělečnou činnost. V případě služebního poměru příslušníka zpravodajské služby je však situace odlišná a dle zákona upravená. Dle §13 odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2003 Sb. nesmí být příslušník zpravodajské služby členem odborové organizace. (Vokuš, 2010, s. 8) Dále je dle §13 odst. 2 tohoto zákona dáno, že v případě „vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může být příslušník zpravodajské služby ve výjimečných případech přijat do služebního poměru, i když nespĺňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební hodnost, do níž má být jmenován“ (Tomek, 2012, s. 55).

Splnění všech podmínek nezbytných pro přijetí do služebního poměru je Policí České republiky ověřováno v průběhu přijímacího řízení. Přijímací řízení se skládá z komplexní zdravotní prohlídky, psychologického vyšetření a prověrky tělesné zdatnosti. Přijetí do služebního poměru nesmí být nikomu odepřeno z důvodu věku, rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, víry a náboženského přesvědčení, politického nebo jiného smýšlení, národnosti, etnického či sociálního původu, majetkového poměru, rodu, manželského či rodinného stavu. (Vokuš, 2010, s. 8)

V den, kdy policista nastupuje k výkonu služby, skládá služební slib, který zní: "Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život." Dle §17 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb. „služební slib se považuje za složený, jestliže jeho text stvrdí příslušník svým podpisem. V případě, že se příslušník ke složení slibu nedostaví

nebo odmítne složit služební slib anebo jej složí s výhradami, služební poměr mu nevznikne.“ (Tomek, 2012, s. 68)

Následně poté, kdy je policista přijat do služebního poměru, je ustanoven na služební místo a je jmenován do služební hodnosti. Služební místo je vyjádřením policistova organizačního a právního postavení v bezpečnostním sboru. Toto místo charakterizuje služební hodnost, stupeň a obor vzdělání, náplň služební činnosti, rozsah oprávnění a povinností. Zákon č. 361/2003 Sb. dále upravuje pravidla pro kariérní postup policisty. (Vokuš, 2010, s. 8)

1.3.2 Oprávnění a povinnosti policistů

Oprávnění, které jsou dána policistům k plnění jejich úkolů, jsou stanovena zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. K těm nejvýznamnějším patří omezení osobní svobody, které je tímto zákonem stanoveno. Konkrétně se jedná o Hlavu V – Omezení osobní svobody. (Vokuš, 2010, s. 18) Dále §24 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. stanoví, že „osoba omezená na svobodě policistou nesmí být podrobena mučení nebo krutému, nelidskému anebo ponižujícímu zacházení a nesmí s ní být zacházeno takovým způsobem, který nerespektuje lidskou důstojnost“ (Mates, 2009, s. 55).

Zákon o Policii České republiky dále stanovuje podmínky, za kterých je policista například oprávněn odebrat věc, odebrat zbraň, existuje-li nebezpečí, že bude této zbraně neoprávněně užito k násilí nebo pohrůžce násilím, zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku či například použít technické prostředky k zabránění odjezdu tohoto dopravního prostředku. Další důležité oprávnění policisty je řešeno §40 zákona č. 273/2008 Sb., který stanovuje, že je policista oprávněn vstoupit do obydlí či na pozemek bez souhlasu jeho uživatele a provést tam příslušné úkony v případech, kdy je ohroženo zdraví osob či existuje riziko ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti. (Mates, 2009, s. 87; Vokuš, 2010, s. 18)

Významným oprávněním policisty je možnost použití donucovacích prostředků či služební zbraně. Podmínky tohoto oprávnění jsou stanoveny Hlavou IX – Použití donucovacích prostředků a zbraně zákona č. 273/2008 Sb. Zde je stanoveno, že policista je ve využívání donucovacích prostředků a zbraně řádně vycvičen a jsou zde také popsány konkrétní možnosti donucovacích prostředků. Je také důležité zmínit, že v rámci zákona není rozlišeno použití zbraně služební nebo soukromé. To se netýká zakázaných zbraní, které, v případě, že jsou schváleny pro výzbroj policisty, mohou být pouze služebními zbraněmi.

Použití zbraně služební i soukromé v rámci zákroku tak podléhá zákonu o Policii České republiky, ale střelná zbraň soukromá v obecném slova smyslu podléhá režimu zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. (Mates, 2009, s. 111-121)

Základní povinnosti, které jsou policisté a zaměstnanci Policie České republiky povinni v rámci výkonu své služby dodržovat, jsou stanoveny Hlavou III – Základní povinnosti zákona č. 273/2008 Sb. Je důležité zmínit, že dle §10 odst. 2 zákona č. 273/2008 Sb. je policista v rámci svých pravomocí povinen provést příslušné úkony, dochází-li k bezprostřednímu ohrožení života, zdraví či svobody osob anebo majetku, i v době mimo službu. Dle §10 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb. je policista povinen před provedením zákroku, pokud to okolnosti dovolují, použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy. V případě, kdy by ze strany policisty došlo k protiprávnímu zákroku nebo úkonu, může být takové jednání, podle vzniklých následků, posuzováno jako kázeňský přestupek podle §50 zákona č. 361/2003 Sb. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. V případě, že je povaha takového zákroku závažnějšího charakteru, může být takové jednání posouzeno také jako trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle §329 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, nebo jako maření úkolu úřední osoby z nedbalosti podle §330 zákona č. 40/2009 Sb. (Mates, 2009, s. 27-29; Portál veřejné správy, 2013a)

1.3.3 Etický kodex policisty a Policie České republiky

Etický kodex policisty v obecném slova smyslu můžeme nalézt jednak jako Law Enforcement Code of Ethics (Etický kodex těch, kteří vymáhají právo) organizace International Associations of Chiefs of Police (Mezinárodní asociace náčelníků policie) a také jako The European code of police ethics (Evropský kodex policejní etiky), který byl přijat Výborem ministrů Rady Evropy a na jehož tvorbě se podíleli také experti z České republiky. Základem obou dokumentů je zdůraznění morální integrity, kterou si policisté musejí zachovávat a zároveň odpovědnosti, která plyne z jejich postavení. Dokument The European code of police ethics dále podrobněji popisuje, co je základním účelem a úkolem policie, jaké jsou povinnosti policistů a jaký typ chování a interakce je pro policisty nepřijatelný. Je zde také kupříkladu stanoveno, že policejní úřady, stejnokroje či policejní dopravní prostředky by měly být jednoduše rozpoznatelné, aby je v případě stavu nouze mohli lidé rozeznat bez jakýchkoliv komplikací. (Committee of Experts on Police Ethics and Problems of Policing, 2002, s. 40; International Association of Chiefs of Police, 2013)

Etický kodex Policie České republiky lze najít např. na oficiálních webových stránkách Policie ČR. Je rozdělen do pěti částí, ve kterých jsou popsány cíle Policie ČR, její základní hodnoty, závazky vůči společnosti, závazky vůči ostatním příslušníkům a osobní a profesionální přístup příslušníků. Tento etický kodex také zdůrazňuje, že společnost, jejíž bezpečnost příslušníci Policie ČR chrání, by měla vůči policistům zachovávat úctu a respekt. (Vokuš, 2010, s. 14)

1.4 Charakteristika vybraných složek Policie České republiky

Jak již bylo zmíněno, Policie České republiky je tvořena mnoha složkami, které plní specifické úkoly v rámci okruhu své působnosti. Tyto jednotlivé složky od sebe odlišuje jednak náplň jejich činnosti, ale také požadavky na jejich příslušníky, technika a výstroj, kterou disponují či např. vzhled stejnokrojů. V této kapitole budou stručně charakterizovány vybrané složky Policie České republiky a také činnosti, které v rámci své působnosti jednotlivé policejní složky realizují.

1.4.1 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie je základním pilířem Policie české republiky. Jedná se o personálně nejpočetnější a nejuniverzálnější složku, kterou Policie ČR disponuje. V rámci pořádkové služby slouží přibližně 19 000 policistů, kteří ve městech a obcích chrání bezpečnost osob i majetku. Také zajišťují ochranu veřejného pořádku, dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu apod. K přímému kontaktu mezi pořádkovou policií a veřejností je určena síť obvodních oddělení na území celé republiky a místních oddělení na území hlavního města Prahy. Součástí pořádkové policie se zásadním významem je obchůzková a hlídková služba, jejichž úkolem je předcházení a případné zabránění přestupkům a trestné činnosti. Úkolem příslušníků je také realizace prvotních opatření a místech, kde došlo k trestné činnosti a také pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách či věcech. (Vokš, 2010, s. 22)

Významnou strategií v rámci práce policie je tzv. Community policing (policejní služba veřejnosti), jejímž úkolem je souhra s veřejností a podpora ze strany občanů. Primárním smyslem této strategie je zvýšení efektivity policejní práce a také zapojení policistů do veřejného života takovým způsobem, aby došlo ke zvýšení společenské prestiže policie. Dle této filosofie by měla být za veřejný pořádek odpovědná veřejnost jako celek. Veřejnost by měla být také pravidelně informována o bezpečnostní situaci, k čemuž může

sloužit zejména oficiální internetová stránka Policie České republiky (www.policie.cz), ale také např. stránka populární sociální sítě Facebook s názvem Týdeník Policie (<https://cs-cz.facebook.com/policejnydenik>), která představuje online zpravodajství z oblasti činnosti bezpečnostních sborů a zveřejňuje např. údaje o pohřešovaných osobách, které uživatelé sociální sítě mohou mezi sebou sdílet. (Policie České republiky, 2010d)

Součástí pořádkové policie jsou také pohotovostní jednotky (či pohotovostní motorizované jednotky), jejichž úkolem je posilování hlídkové služby a provádění zákroků proti pachatelům trestných činů přímo na místech, kde je trestný čin prováděn. Podnětem zásahu těchto jednotek může být např. signál narušení chráněného objektu, nebo telefonát na národní linku tísňového volání 158. (Vokuš, 2010, s. 24)

1.4.2 Služba dopravní policie

Hlavními úkoly služby dopravní policie jsou zejména dohled na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, kontrola dodržování podmínek provozování silniční dopravy a šetření dopravních nehod. Další specializované úkoly jsou vztaženy k pracovišti dopravního inženýrství. Pod dohled na silniční provoz patří především řízení provozu na pozemních komunikacích, kontrola dodržování pravidel silničního provozu a kontrola dodržování účastníků silničního provozu. Úkolem hlídek dopravní policie je rovněž dohled nad technickým stavem vozidel a provádění kontroly vozidel v terénu. Policisté dopravní policie se podle aktuální dopravně bezpečnostní situace zaměřují například na kontroly speciálního charakteru, které mohou být zaměřeny na dodržování zákazu požívání alkoholických nápojů a drog řidiči nebo například na dodržování stanovené rychlosti jízdy. Úkolem specializovaných pracovišť dopravní policie je šetření dopravních nehod. Legislativa, o kterou se pracoviště opírají, je dána zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). (Vokuš, 2010, s. 30)

Ze strany služby dopravní policie je věnována zvláštní pozornost dohledu na bezpečnost a plynulost dopravy na rychlostních komunikacích, tedy na dálnicích a rychlostních silnicích. Na těchto typech komunikací je vzhledem k vysokým rychlostem porušení pravidel silničního provozu zvláště nebezpečné a případné následky dopravních nehod jsou obvykle mnohem závažnějšího charakteru. Této situaci tak odpovídá technické vybavení příslušníků dopravní policie, kteří jsou zařazeni v dálničních odděleních. Zásadní roli zde hraje opět zákon č. 361/2000 Sb., který opravňuje policisty vykonávat důležité kroky. Pří-

kladem může být §118b odst. 1 tohoto zákona, který ve spojení s §118a odst. 1 opravňuje policistu zadržet řidičský průkaz, pokud je řidič důvodně podezřelý z protiprávního jednání, které je v již zmíněném §118a odst. 1 popsáno. (Vokuš, 2010, s. 32; Portál veřejné správy, 2013b)

1.4.3 Služba cizinecké policie

Působnost služby cizinecké policie je dána zejména plněním úkolů, které vyplývají ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a také z mezinárodních smluv a právních předpisů Evropských společenství. Úkolem pracovišť cizinecké policie je zabývat se povolováním vstupu cizincům do země a povolování jejich dalšího pobytu v zemi. Dále rozhodují o případném odepření vstupu nebo o správním vyhoštění cizince. Mezi jejich další úkoly patří například odhalování nelegální migrace, uplatňování zákonných opatření vůči cizincům, jejichž pobyt na území České republiky je v rozporu s právními předpisy apod. Působnost služby cizinecké policie se také vztahuje na ochranu státních hranic. Vzhledem k tomu, že Česká republika je součástí schengenského prostoru, příslušníci cizinecké policie provádějí přímou ochranu státních hranic pouze v případech, kdy je z bezpečnostních důvodů dočasně obnovena. Pravidelné hraniční kontroly jsou tak vykonávány výhradně na mezinárodních letištích. S působením na mezinárodních letištích je spojená zvláštní jednotka, která se specializuje na doprovody letadel. Policisté se specializovaným výcvikem mají za úkol chránit osádky a cestující při rizikových letech a jsou připraveni čelit nebezpečí teroristického útoku či odvrátit případný pokus o únos letadla. Cizinecká policie se rovněž aktivně podílí na mezinárodní policejní spolupráci, kterou se však budu rozsáhleji zabývat v jiné kapitole. (Vokuš, 2010, s. 40)

1.4.4 Ochranná služba

Působnost ochranné služby lze rozdělit na dvě části. V rámci první se jedná o ochranu prezidenta republiky a v rámci druhé o ochranu ústavních činitelů, kteří jsou stanoveni vládou České republiky. Úkolem ochranné služby je zajišťování ochrany prezidenta České republiky, jeho manželky a také bývalého prezidenta republiky po skončení jeho funkčního období. Dále poskytuje ochranu zahraničním návštěvám, které během svého pobytu na území České republiky mají na tuto ochranu nárok dle mezinárodních smluv. Ochrana prezidenta republiky zahrnuje pyrotechnickou, speciální technickou nebo hygienicko-toxikologickou podobu ochrany a často vyžaduje podporu dalších složek Policie ČR. Ochranná služba má také za úkol ochranu sídla prezidenta republiky, tedy Pražského hra-

du, ale také dalších objektů, ve kterých prezident toho času pobývá. Dalším úkolem je ochrana Českých korunovačních klenotů. (Vokuš, 2010, s. 46)

Působnost a postavení útvaru se opírá o rozsáhlý legislativní rámec. Například lze zmínit § 48 a § 49 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, článek 4 Úmluvy o zabránění a trestání trestných činů proti osobám požívajícím mezinárodní ochrany včetně diplomatických zástupců, vyhlášené pod č. 131/1978 Sb., článek 29 Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích, vyhlášené pod č. 157/1964 Sb. či nařízení vlády č. 468/2008 Sb., o zajišťování bezpečnosti ústavních činitelů České republiky. (Policie České republiky, 2010e)

Jak jsem již zmínil, významným úkolem policejní ochranné služby je ochrana zahraničních státníků. Jednou z nejvýznamnějších, ale také nejnáročnějších, zkoušek akceschopnosti a připravenosti ochranné služby je návštěva prezidenta Spojených států amerických. Takovou poslední zkouškou byla návštěva amerického prezidenta Baracka Obamy v Praze v dubnu 2009.

1.5 Mezinárodní policejní spolupráce

V současné době se protizákonné aktivity čím dál tím více propojují mimo hranice jednotlivých států a mezinárodní spolupráce bezpečnostních složek tak dostává zásadní význam. Výjimkou nezůstává ani Česká republika, která je do této spolupráce všestranně zapojena a aktivně působí v pracovních skupinách Rady Evropské unie, které jsou zaměřeny na bezpečnostní problematiku. Dále se jedná například o působení v rámci Evropského policejního úřadu (Europol), jehož účelem je koordinace součinnosti jednotlivých členských a smluvních států při realizaci jejich strategií boje proti organizovanému zločinu a terorismu. V této kapitole budou stručně charakterizovány stěžejní prvky mezinárodní policejní spolupráce ve spojení s Policí České republiky. (Vokuš, 2010, s. 64)

1.5.1 Europol a Národní jednotka Europolu

Europol – European Police Office (Evropský policejní úřad) sídlící v nizozemském městě Haagu zastává ve struktuře orgánů a organizací, které bojují s trestnou činností, velmi významnou pozici. Vytvoření tohoto úřadu má své kořeny v Maastrichtské smlouvě o EU. Europol se v rámci své činnosti zaměřuje zejména na tyto oblasti:

- prevence a potírání terorismu
- pašování omamných prostředků

- obchodování s lidmi
- ilegální emigrace organizovaného charakteru
- zakázané obchodování s materiálem radioaktivní a nukleární povahy
- pašování odcizených vozidel
- padělaní měny Euro
- tzv. „praní špinavých peněz“, které je napojeno na mezinárodní kriminální aktivity. (Filák a Bohman, 2007, s. 90)

Podle čl. 8 Rozhodnutí Rady o Europolu je každý členský stát EU povinen zřídit nebo určit Národní jednotku Europolu (ENU – European National Unit), která poté bude pověřena prováděním specifických úkolů. Mezi úkoly národní jednotky je zařazeno např. předávat Europolu z vlastního podnětu užitečné informace nezbytné pro plnění jeho úkolů, vyřizovat žádosti Europolu o informace a o poskytnutí poradenství či např. průběžně aktualizovat informace. (Policie České republiky, 2010f)

1.5.2 Interpol a Národní ústředna Interpolu

Interpol – Mezinárodní organizace kriminální policie (ICPO – International Criminal Police Organization) je největší policejní organizací na světě a jako mezinárodní mezivládní organizace má za úkol zabezpečovat policejní spolupráci v kriminálně policejní oblasti mezi všemi smluvními státy této organizace. Interpol patří jednoznačně mezi nejvýznamnější partnery již zmíněného Europolu. Je také nezbytné zmínit, že dle čl. 3 Statutu Interpolu je přísně zakázáno realizovat jakoukoliv činnost či zasahování do otázek politického, vojenského, náboženského či rasového charakteru. (Filák a Bohman, 2007, s. 95-96)

Každá členská země zřizuje tzv. Národní ústřednu Interpolu, která tak představuje základní organizační článek na národní úrovni. Národní ústředna Interpolu Praha poskytuje základní servis v oblasti mezinárodní policejní spolupráce všem institucím, které jsou zainteresovány a podílejí se na aplikaci a prosazování práva v České republice a v zahraničí. Mezi hlavní činnosti Interpolu Praha podle čl. 2 Statutu Interpolu patří:

- iniciativa v zajišťování a dalšího zlepšování co nejširší vzájemné spolupráce všech institucí, které prosazují právo v rámci limitů národních zákonů při dodržování stanov Všeobecné deklarace práv
- podpora dalšího rozvoje institucí, které přispívají k potírání kriminality. (Filák a Bohman, 2007, s. 98; Policie České republiky, 2010g)

1.5.3 Schengenský informační systém

Policie České republiky je rovněž spojena se Schengenským informačním systémem (SIS), který je vázaný se všemi bezpečnostními složkami všech členských a smluvních států. Účelem tohoto systému je sdílení informací o mezinárodním pátrání po osobách a věcech, kdy jsou jednotlivé druhy pátrání zakotveny konkrétními ustanoveními Schengenské prováděcí úmluvy (SPÚ). (Vokuš, 2010, s. 64; Policie České republiky, 2010h)

Mezi základní složky Schengenského informačního systému patří Centrální databáze (CSIS – Centrální Schengenský informační systém), Národní informační systém (NSIS – Národní Schengenský informační systém) a Systém SIRENE. (Filák a Bohman, 2007, s. 100)

V souvislosti se systémem SIS je nezbytné zmínit, že dne 9. dubna 2013 byl spuštěn Schengenský informační systém nové generace (SIS II), který slouží zejména pro pátrání po osobách a věcech. Klíčovým rozdílem ve srovnání se svým předchůdcem jsou zcela nové funkce systému SIS II. Jedná se například o využití biometrických prvků (fotografie, otisky prstů) a taky zde bude obsažen evropský zatýkáací rozkaz, díky čemuž jej justiční orgány nebudou muset zasílat poštou. Schengenský informační systém v současné době obsahuje více než 46 milionů záznamů a v souvislosti s přechodem na systém SIS II na něj také přechází komunikace centrálního systému SIRENE, národních ústředních útvarů pro mezinárodní pátrání a policejní spolupráci v Schengenu. (Policie České republiky, 2010i)

1.5.4 Zahraniční mírové operace

Další specifickou formou mezinárodní spolupráce je působení příslušníků Policie České republiky v zahraničních mírových operacích v krizových oblastech v různých lokalitách ve světě. Cílem těchto operací je prevence konfliktů a udržování mírového stavu. Policisté, kteří se těchto operací účastní, vykonávají široké spektrum činností, kdy mohou vykonávat úkoly jako např. pozorovatelé, styční důstojníci, instruktoři při výcviku lokálních bezpečnostních složek či vykonávat policejní službu přímo. Příslušníci Policie ČR se účastní zahraničních operací od roku 1999 a první takovou operací bylo jejich nasazení v rámci operace UNMIK – Mise Spojených národů v Kosovu (United Nations Mission in Kosovo), která probíhala pod záštitou Organizace spojených národů s koncem mandátu v roce 2008. Dále se jedná či jednalo o operace probíhající např. v Afghánistánu, Iráku, Gruzii nebo Bosně a Hercegovině. Účast v těchto misích je pro příslušníky Policie ČR

dobrovolná a vzhledem k povaze těchto operací je nadstandardní výcvik policistů velmi náročný a organizovaný ve spolupráci s Armádou České republiky. (Vokuš, 2010, s. 66)

1.6 Reforma Policie České republiky

Období, do kterého Policie České republiky vstoupila na konci druhé dekády své existence, lze charakterizovat jako období, které vyžadovalo transformaci, která měla završit legislativní, organizační a materiálně technickou přeměnu Policie ČR v moderní bezpečnostní sbor 21. století. Hlavním cílem této reformy bylo přeměnit tehdejší policii v moderní policejní sbor, který tvoří policisté s profesionálním vystupováním, a kteří pracují v odpovídajících podmínkách. Reforma Policie České republiky se váže k 1. lednu 2009, kdy nabyly účinnosti zákony č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky a č. 274/2008 Sb., tzv. „změnový“, které společně tvořily základní právní rámec pro realizaci reformy. Tato reforma představovala důležitý mezník ve vývoji policejního sboru, a proto považují za nezbytné ji v této diplomové práci zmínit a alespoň stručně ji charakterizovat. Reforma byla velmi komplexní záležitostí a souborem legislativních a nelegislativních opatření, které lze rozdělit do deseti pilířů:

1. působnost a pravomoci policie a dalších subjektů při zajišťování vnitřní bezpečnosti státu
2. územní členění a organizační struktura
3. nové ekonomické postavení policie
4. vnitřní a vnější kontrola
5. vzdělávání policistů
6. služební zákon
7. projekt P1000 – modernizace policejních služeb
8. nová struktura neuniformované policie
9. elektronizace práce
10. debyrokratizace. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009, s. 7; Vokuš, 2010, s. 80)

Významnou organizační změnou v rámci reformy byl díky novému zákonu začátek zřizování 6 nových krajských ředitelství, jejichž počet tak měl odpovídat územně správnímu členění republiky a 14 vyšším územně samosprávným celkům (krajům). Cílem tak byla existence 14 krajských ředitelství policie, což můžeme s původním stavem před reformou porovnat na obrázcích č. 3 a č. 4 níže:

Obrázek 3: 8 krajských policejních správ členěných na 79 okresních ředitelství policie (stav před reformou)



Zdroj: (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009, s. 11)

Obrázek 4: 14 krajských ředitelství policie bez dalšího členění (cílový stav po reformě k 1. 1. 2012)



Zdroj: (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009, s. 11)

Nová krajská ředitelství tak byla vybudována v Liberci, Jihlavě, Olomouci, Karlových Varech, Pardubicích a Zlíně. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2009, s. 11)

Dalšími důležitými součástmi policejní reformy byla obnova a modernizace vozového parku, modernizace policejních služeben a zavádění moderních informačních technologií. Financování modernizačních projektů probíhalo také prostřednictvím prostředků z fondů Evropské unie. Je také nezbytné zmínit, že v rámci této reformy Policie České republiky přijala dnes již tak známé heslo: "Pomáhat a chránit". (Vokuš, 2010, s. 80)

2 PROBLEMATIKA POLITICKÉHO EXTREMISMU

Problematika extremismu v obecném slova smyslu je velmi komplexní záležitostí a proniknutí do tohoto tématu a pochopit jeho základní principy není jednoduché. Tento fakt je způsoben zejména tím, že tato problematika prochází neustálým vývojem a v mnoha případech je srovnání výchozího stavu se stavem současným velmi obtížné. Abychom byli schopni pochopit principy, na kterých je extremismus postaven, musíme se nejprve seznámit s teoretickými učebnicovými základy ideologií, které jsou hlavními pilíři a určitým základem pro existenci a další vývoj extremismu a teprve poté můžeme tyto teoretické znalosti dát do souvislosti s historickými událostmi. V této kapitole své diplomové práce se budu zabývat nejenom teoretickými základy politického extremismu, ale také do jisté míry současným stavem a projevem extremistických postojů v současné době. Budu dbát na to, aby obsah této kapitoly co nejlépe korespondoval s praktickou částí mé práce.

2.1 Extremismus

Postavení co nejobecnější a nejuniverzálnější definice extremismu není snadným úkolem. Danics (2002, s. 10) zdůrazňuje rozdělení pojmů a popisuje tak rozdíly mezi radikalismem, extremismem a terorismem. Dle jeho slov jsou za:

- a) radikalismus považovány kritické postoje, jejichž cílem je změna politických poměrů, které však nevedou k odstranění demokratického uspořádání. Tyto postoje však svým charakterem neopouští právní rámce, byť se pohybují na jeho okraji.
- b) extremismus považovány vyhraněné a nekompromisní politické postoje, jejichž cílem je modifikovat či přímo odstranit demokratický systém. Prostředky, které jsou pro tento cíl využívány, však mohou opustit rámec právního státu.
- c) terorismus označovány takové činnosti, jejichž povahu lze označit za antidemokratickou, agresivní a destruktivní. Takových činností je využíváno k dosažení různorodých politických cílů.

Pojem „extremismus“ má základ v latinském termínu „extremus“, které označuje nejdále ležící pozici. Z hlediska pohledu člověka a jeho jednání se tak jedná o nejzazší a krajní postoj. Vymezení pojmu extremismus je však třeba více zúžit. Politology je nejčastěji vymezován jako „antiteze“ demokracie a demokratického uspořádání. (Danics, 2003, s. 10-15)

Vymezení pojmu „extremismus“ můžeme také nalézt v několika dokumentech Rady Evropy. Lze například uvést usnesení č. 1344 ze dne 29. září 2003 parlamentního shromáždění Rady Evropy zabývajícího se hrozbami, které pro principy demokracie představují extremistické strany a hnutí v Evropě. V rámci tohoto usnesení je uvedeno, že „extremismus, bez ohledu na jeho povahu, je forma politické aktivity, které otevřeně nebo skrytě odmítá principy parlamentní demokracie, a velmi často zakládá svou ideologii a své politické praktiky a chování na netoleranci, vyloučení, xenofobii, antisemitismu a ultranacionalismu.“ (Council of Europe Parliamentary Assembly, 2013)

Obecně lze tedy říci, že podstatou extremismu jsou takové ideologie, postoje a činnosti, které jsou neslučitelné s principy, na kterých je založen demokratický a právní stát. Těmito principy rozumíme zejména:

- 1) moderní pojetí lidských práv;
- 2) suverenitu moci lidu;
- 3) dělbu státní moci (státní moc je dělena na legislativní, exekutivní a soudní);
- 4) odpovědnost vlády a možnost její kontroly;
- 5) legálnost a transparentnost státní správy;
- 6) nezávislost systému soudnictví;
- 7) pluralitu politických stran a jejich svobodnou soutěž a konkurenci ve vztahu ke státní moci;
- 8) svobodné a legální působení opozice. (Danics, 2003, s. 15-16; Man a Schelle, 2006, s. 202)

Je nezbytné zmínit, že výše uvedené principy jsou v rámci České republiky definovány a zaručeny Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky. (Man a Schelle, 2006, s. 51)

V současné době lze pojem „extremismus“ dát do kontextu zejména s vnitřním politickým extremismem na území České republiky a islámským fundamentalismem, jehož projevy jsou však zároveň spojeny s teroristickými akcemi a útoky. Problematika islámského fundamentalismu je velmi složitým tématem, které by si svojí komplexitou zasloužilo samostatné řešení v rámci zcela jiné diplomové práce. Velmi stručně bych zde však chtěl zmínit, že v současné době je nejvýraznějším představitelem radikálního islamismu zejména teroristická síť Al-Káida, jejíž působnost lze označit jako globální a která nese odpovědnost za mnoho teroristických útoků, zejména pak za teroristický útok proti Světo-

vému obchodnímu centru a Pentagonu (sídlo ministerstva obrany Spojených států amerických) ze dne 11. září 2001. Dalším významným představitelem je hnutí Tálibán působící na území Afghánistánu, jehož potenciál byl však díky americké vojenské intervenci a dalšímu působení mezinárodních vojenských jednotek ISAF radikálně snížen.

2.2 Politický extremismus

Abychom mohli proniknout do podstaty politického extremismu, je třeba již zmíněnou definici extremismu ještě více specifikovat. Jak již samotný název napovídá, politický extremismus je orientován na politické uspořádání daného státu. Pro společnost, která je založená na demokratických hodnotách, se jedná o jeden z nejnebezpečnějších projevů, jelikož takové projevy útočí de facto na samotnou podstatu demokratických principů, resp. na základy demokratického ústavního státu.

Argumentace a projevy představitelů politického extremismu lze v obecné rovině a pro lepší srozumitelnost shrnout do několika bodů. Jedná se tak například o:

- víru extremistů v existenci absolutní pravdy,
- sklony k dogmatismu a odmítání jakýchkoliv odlišných názorů,
- iracionální zhodnocení dané politické situace,
- totální a mobilizační kritiku stávajícího politicko-spoločenského uspořádání,
- časté vyžívání populismu a ideově-politické manipulace,
- vyhrocování společenských problémů a jejich následná konfrontace se státní mocí,
- vytváření různých konspiračních teorií. (Danics, 2003, s. 19-20)

Problematika politického extremismu je však komplikovanější a je třeba do ní zahrnout mnoho aspektů. Některé z nich však můžeme dle mého názoru v zásadě velmi jasně definovat:

- 1) jednoduchost – ideologie, které lze označit za extremistické, využívají jednoduchých a velmi dobře zapamatovatelných symbolů, sloganů a hesel. Tyto symboly a hesla jsou většinou razantního a jednoznačného charakteru a díky jejich snadné zapamatovatelnosti je možné je bez problémů kopírovat a dále rozšiřovat;
- 2) deformace náhledu na společenské problémy – nedostatečná informovanost může u mladých lidí vést až k názorové nestabilitě a tito lidé tak dostávají zdeformovaný obraz společenského problému a jeho potenciálního nekonstruktivního řešení;

- 3) psychologie davu a jednotného názoru – extremistické strany a hnutí se pro jejich členy stávají „rodinou“ a vytvářejí tak iluzi sounáležitosti;
- 4) tendence k odporu – zejména u mladých dospívajících lidí může docházet k naplňování vnitřní potřeby odporu k jakýmkoliv pravidlům a konvencím.

Faktorů, které zde hrají významnou roli, je však mnohem více. V úvahu tak musíme vzít např. sociální prostředí, ve kterém člověk vyrůstá a ve kterém je vychováván či kvalitu výuky, které se mu dostává na základní, popřípadě střední škole. Zvláště v dnešní době je velmi důležité, aby přístup rodičů a učitelů dokázal v mladém člověku probudit iniciativu k zájmu o historii a společenské problémy. Právě nedostatečná informovanost nebo zkreslená fakta mohou zapříčinit radikálně tendenční chování daného jedince.

V samotném rozdělení politického extremismu se standardně postupuje podle ideologií, které jednotlivé extremistické strany a hnutí vyznávají. Jedná se tak o analogii k základnímu ideovému rozdělení politického spektra na strany levicové a strany pravicové. Dále se tedy budu zabývat extremismem levicovým (také krajní levice, ultralevice) a extremismem pravicovým (také krajní pravice, ultrapravice).

2.2.1 Levicový extremismus

V obecné rovině můžeme říct, že levicový extremismus reprezentují dva hlavní ideologické směry. Jedná se o komunismus a anarchismus. Dle Charváta (2007, s. 85) panuje na straně levicového extremismu značný politický rozptyl a to na rozdíl od krajní pravice. Ideologie komunismu je v zásadě zastřešující pojem, po který lze umístit další odlišné ideologické směry jako např. stalinismus či maoismus. Spojení zde můžeme najít v zásadě pouze ve společných marxistických základech. Komplikovanost této terminologie je také posilována tím, že pojem „komunismus“ odkazuje také k některým proudům, které nejsou založeny na marxismu. Může se jednat například o komunistické tendence utopického myšlení, raného socialismu nebo anarchismu.

Je také nezbytné zmínit, že strany založené na ideologii komunismu procházely zcela odlišným vývojem, než tomu bylo v případě stran a hnutí krajní pravice. Komunistické strany vznikaly jako platformy radikálních proudů dělnických hnutí s častým masovým charakterem. Tomu odpovídá i vývoj po druhé světové válce, kdy se tyto strany etablovaly v politice mnoha evropských států, mnohdy jako relevantní prvek politického uspořádání. Situace krajně levicového spektra se však v průběhu historie zkomplikovala, když zde své místo zaujal anarchismus. Anarchismus totiž není zcela konzistentní a můžeme jej

rozdělit na mnoho částí, které nefungují na společných principech a můžeme zde nalézt i nejednotnost jejich cílů. Anarchistické skupiny se v mnoha případech orientují na otázky ekologie, lidských práv a antifašismu a ne vždy tak lze jejich členy zcela jednoznačně označit za extremisty. (Charvát, 2007, s. 85-86)

2.2.1.1 Komunismus

I přesto, že první myšlenky, které předznamenávaly společnost, která by byla založena na absenci soukromého vlastnictví, můžeme nalézt již v Platónově Republice (také Ústava – jeden z Platónových ústředních dialogů), nejvýznamnější zpracování idejí komunismu provedl až Karel Marx v průběhu 19. století. V roce 1848 společně s Bedřichem Engelsem sepsali Manifest komunistické strany, kde zdůraznili potřebu tzv. třídního boje. Karel Marx ve svých literárních dílech kritizuje společnost založenou na kapitalismu a v rámci svých myšlenek zdůrazňuje, že je nezbytné tento řád změnit a to i za cenu revoluce. (Charvát, 2007, s. 87)

Základy ideologie komunismu se odvíjely zejména od myšlenek, které byly stanoveny Karlem Marxem a V. I. Leninem. Mezi tyto základní pilíře můžeme zařadit tzv. diktaturu proletariátu, jež měla podle Marxe v praxi vést k vytvoření dělnického státu. Komunisté dále důrazně prosazují myšlenku eliminace kapitalistické třídy zrušením soukromého vlastnictví výrobních prostředků. V neposlední řadě je třeba také uvést netoleranci a odpor vůči náboženstvím. (Charvát, 2007, s. 92-104)

Patrně nejvýznamnějším mezníkem ve vývoji komunistické ideologie byla revoluce v Rusku v roce 1917 vedená Vladimírem Iljičem Leninem. Jednalo se o ozbrojený převrat, který nahradil stávající carský režim režimem socialistickým a ustanovil tak první socialistický stát, Sovětský svaz (oficiálně Svaz sovětských socialistických republik, jehož existence se datuje od roku 1922). V. I. Lenin, který stál v čele nově vytvořeného státu, začal s likvidací jakýchkoliv elementů, které byly považovány za nepřátelské. Za tímto účelem byla zřízena organizace Čeka (Všeruská mimořádná komise pro boj s kontrarevolucí a sabotáží při Radě lidových komisařů Ruské sovětské federativní socialistické republiky), byl obnoven trest smrti a docházelo k popravám bez soudu. Odhady počtu obětí této organizace se pohybují v rozmezí 200 – 500 tisíc lidí. Ve své funkci byl Lenin po své smrti nahrazen Josifem Vissarionovičem Stalinem, jehož aplikace kultu osobnosti a mimořádně brutální a iracionální styl vládnutí zanechal nerasmazatelné stopy. Během doby, kdy stál Stalin v čele Sovětského svazu, došlo k tzv. kolektivizaci (proces, jehož účelem byla přeměna

soukromého zemědělství na zemědělství kolektivní), která měla na území Ukrajiny za následek hladomor, jež si vyžádal mimořádně velké ztráty na životech ukrajinského obyvatelstva (odhady počtu obětí se pohybují v rozmezí 2 – 3 miliony lidí). Docházelo také k masové deportaci lidí do pracovních táborů, tzv. Gulagů (Gulag – ruské označení pro Hlavní správu táborů), které začaly být zřizovány již v roce 1918 a kterými prošly miliony lidí. Je nezbytné zmínit, že Sovětský svaz až do svého zániku v roce 1991 hrál primární roli v exportu komunistické ideologie a po 2. světové válce byla jeho politika po celou dobu zaměřena na podporu států s vládnoucí komunistickou stranou a současně na nepřátelství vůči „západním“ demokratickým státům. Toto období nese označení „Studená válka“.

Kromě již zmíněného Sovětského svazu řadíme mezi státy, kde hrála či hraje vedoucí úlohu politická strana založená na ideologii komunismu, Čínskou lidovou republiku, Korejskou lidově demokratickou republiku, Vietnam, státy již zaniklé republiky Jugoslávie, evropské státy tzv. východního bloku, Kubu a další. V současné době je ideologie komunismu stále součástí mnoha politických stran a její propagace není tak výrazně omezena, jako je tomu v případě extrémní pravice. V mnoha případech se tyto politické strany označují za transformované a označují svoji základní ideologii jako tzv. Eurokomunismus. V případě České republiky je tento proces liberalizace velmi kontroverzní a jeho význam zpochybnitelný, jelikož se komunisté v rámci ČR (KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy; KSM – Komunistický svaz mládeže) stále hlásí k ideologii a odkazu V. I. Lenina. Touto problematikou se však budu podrobněji zabývat v praktické části diplomové práce.

Základní symbolika ideologie komunismu neprošla výraznějšími změnami. Mezi hlavní symboly patří rudý prapor, který je obecně vnímán jako symbol levicově orientovaných revolučních myšlenek. Dále se jedná o symbol srpu překříženého kladivem, který je komunisty nejvyužívanějším. Lze také uvést symbol rudé pěticípé hvězdy, jejíž použití je však mnohem širší než v rámci komunistické ideologie. Zde se jednalo spíše o symbol armády Sovětského svazu (také rudé armády), který je dodnes používán např. jako letecký výsostný znak na armádních letadlech letectva ozbrojených sil Ruské federace.

Obrázek 5: Komunistická strana Československa



Zdroj: (Mareš, 2006)

2.2.1.2 *Anarchismus*

Slovo anarchie má svůj základ ve dvou starořeckých slovech „an“ a „arché“, a znamená absenci vlády. Počátky anarchistických idejí můžeme nalézt u stoiků a kyniků ve starém Řecku či u radikálních levellerů a diggerů během anglické revoluce v 17. století. S uceleným souborem politických myšlenek se však pojem „anarchismus“ začal spojovat v okamžiku, kdy se v první polovině 19. století francouzský socialistický politik a filosof Pierre-Joseph Proudhon označil za anarchistu. První, kdo navrhl model společnosti s absencí státního zřízení, byl v roce 1793 britský novinář a spisovatel William Godwin (manžel Mary Wollstonecraft, významné představitelky feminismu). Učinil tak ve svém literárním díle „Zkoumání politické spravedlnosti“. (Charvát, 2007, s. 106-107)

Anarchistické politické hnutí se začalo formovat v průběhu 19. století zpočátku zejména ve Francii, Itálii a Španělsku. Později se tyto tendence objevily ve Spojených státech amerických a Rusku. V roce 1864 vznikla organizace IWMA (International Workingmen's Association – Mezinárodní asociace dělníků), tzv. První internacionála. Jednalo se o organizaci socialistických stran, ve které se střetávalo množství radikálně socialistických názorů, které však byly často protichůdné. U jejího zrodu však nestáli pouze anarchisté, ale také marxisté. (Charvát, 2007, s. 107)

V průběhu historie sehrálo anarchistické smýšlení významnou roli ve vývoji některých subkultur, jako např. hudební a životní styl punk, či hnutí hippies. Anarchismus však do jisté míry ovlivňoval také svět umění a literatury. Příklad můžeme nalézt v tzv. Beat generation (bítníci, či blažená generace), americkém hnutí, které bylo předchůdcem hnutí hippies. Obě tyto skupiny se vyznačovaly bohémským způsobem života a odporem k jakýmkoliv společenským konvencím.

Podstatou anarchismu bylo přesvědčení, že člověk se dokáže řídit sám a nepotřebuje k tomuto řízení žádnou zvláštní instituci, např. stát. Klíčovou představou je tedy pře-

svědčení, že společnost by měla být spravována bez autority státu. Anarchisté současně odmítají, že stát má svoji nezastupitelnou funkci v organizaci společnosti a že vládne s plným vědomím a souhlasem jeho občanů, který je obvykle vyjádřen v rámci voleb a který jeho vládnutí legitimizuje. Anarchisté tedy zastávají přesvědčení, že moc, kterou stát disponuje, zneužívá ve svůj vlastní prospěch a volby nejsou relevantním prvkem, jelikož nepředstavují reálnou změnu ve společnosti. Anarchisté se nebrání organizaci společnosti, ale měla by dle nich vycházet ze svobodného rozhodnutí lidí. Zastupitelskou demokracii však odmítají, jelikož věří, že volby jsou pouze jedním z kontrolních nástrojů státu vůči jeho občanům. (Charvát, 2007, s. 112-113)

V současné době je pozornost anarchistů zaměřena vůči současnému společenskému uspořádání, proti kapitalismu a globalizaci. Demonstrace přívrženců anarchismu jsou zaměřeny např. na zasedání Mezinárodního měnového fondu, summitu NATO (North Atlantic Treaty Organization - Severoatlantická aliance) či summitu států G8. Anarchisté se však také zaměřují na nacionalistické a neonacistické strany a hnutí a problematiku xenofobie, rasismu a sociálního vyloučení.

Symbolika anarchismus je reprezentována zejména písmenem „A“, které je obepínáno kruhem. Význam tohoto symbolu spočívá v počátečním písmenu anglického slova „anarchism“ (anarchismus) a kruhu symbolizujícího písmeno „O“ z anglického slova „order“ (pořádek). Význam tohoto symbolu je odvozen od výroku Pierre-Josepha Proudhona: „Nejvyšší dovršení společnosti spočívá ve spojení pořádku a anarchie.“ Viz obrázek č. 6 a č. 7.

Obrázek 6: Anarchistické "A" v kruhu



Zdroj: (Mareš, 2006)

Obrázek 7: Anarcho-punkové "A"



Zdroj: (Mareš, 2006)

Dalším významným symbolem je černá vlajka (viz obrázek č. 8), která je odvozena od názvu anarchistických časopisů „Black Flag“ (Černá vlajka) anarchistických hnutí, které je vydávaly od konce 19. století. Má být také protikladem barevných vlajek většiny států a bílé vlajky, která symbolizuje kapitulaci. Černá vlajka tak je reprezentací odporu a odmítnutí kapitulace.

Obrázek 8: Černá anarchistická vlajka



Zdroj: (Mareš, 2006)

Poměrně rozšířeným symbolem je také černorudá vlajka či hvězda, která však symbolizuje spíše sociální anarchismus či anarchosyndikalismus (viz obrázek č. 9).

Obrázek 9: Anarchosyndikalistická vlajka a hvězda



Zdroj: (Mareš, 2006)

2.2.2 Pravicový extremismus

Abychom mohli definovat principy, na kterých jsou založeny ideologie, které lze označit jako krajně pravicové, musíme se podívat do průběhu 19. století, kdy se expanzivní nacionalismus pozvolna propojoval s rasismem, resp. antisemitismem. Došlo tak k určitému souznění ideje národní výlučnosti s ideou rasové politiky, která byla prováděna ve jménu kultury a civilizace. Jedním ze základních principů pravicového extremismu je přesvědčení, že někteří lidé jsou lépe uzpůsobeni vládnout než jiní, kteří jsou naopak předurčení k poslušnosti. V konečném důsledku je základem této ideje přesvědčení o nezbytnosti spravování státu na vůdcovském principu a odmítnutí demokratického uspořádání a principů. (Charvát, 2007, s. 63)

Formování krajně pravice bylo do značné míry ovlivněno ideologickým bojem s konkurenční aktivistickou ideologií – komunismem. Komunismus, který prosazoval hierarchické uspořádání společnosti a zastával myšlenku o rovnosti všech lidí, byl pro krajní pravici nepřijatelný. Strany a hnutí založené na krajně pravicových myšlenkách dodnes principy ideologie komunismu zcela odmítají. (Charvát, 2007, s. 64)

Jak již bylo zmíněno, popírá pravicový extremismus rovnost lidí, která je jedním ze základů fungování demokratického ústavního státu. Pravicový extremismus se projevuje jednostranným vyzdvihováním vlastního etnika, rasy či národa a zároveň ve snižování skupin, které jsou „jiného druhu či původu“. Pravicoví extremisté tak klasifikují lidské vlastnosti a jejich hodnotu na základě rasy, barvy pleti, národnosti, etnického původu apod. Jedním ze základních pilířů krajní pravice je tak kromě již zmíněného rasismu a antisemitismu taky xenofobie či obecně nesnášenlivost vůči všem cizincům. Z této představy potom měly vycházet i lidská a občanská práva, a proto by dle pravicových extremistů měla být společnost budována v souladu s principem monokulturnosti. Pravicoví extremisté dále propagují autoritativní politický systém, ve kterém by došlo ke splnutí státu a homogenního národa. Vytvořil by se tak přirozený řád a politická elita státu by se stala jednotná v duchu jednotné vůle národa. Takový řád považuje kontrolní mechanismy výkonu státní moci za zbytečné, a proto odmítá volby a význam politické opozice. (Danics, 2003, s. 21)

Zde je ovšem nezbytné zmínit, že krajní pravice není zcela konzistentní a nelze tak všechny příslušné ideologie klasifikovat stejně. Tento problém je dále prohlouben tím, že značná část pravicových extremistů není dostatečně informovaná a jejich schopnosti konstruktivního myšlení jsou značně deformované a znalosti historických souvislostí velmi

nedostatečné. Názory a myšlenky, které zastávají, jsou tak mnohdy v rozporu s ideologií, ke které se hlásí.

V obecné rovině můžeme jako krajně pravicové definovat ideologie založené na principech nacionalismu a dále fašismus a nacismus, resp. neonacismus. Z hlediska historických souvislostí jsou však nejvýznamnějšími ideologiemi fašismus a nacismus, resp. neonacismus, kterými se v této kapitole budu dále zabývat.

2.2.2.1 *Fašismus*

Samotný pojem „Fašismus“ pochází z latinského slova „fascis“ (svazek), což je odkazem na původní symbol, kterým se ve starověkém Římě označovali úředníci, tzv. liktoři. Liktorský svazek prutů s vetknutou sekerou (tzv. fascis lictoriae) se tak stal oficiálním symbolem fašismu. Samotný termín se však poprvé objevil až v roce 1919 a vyjadřoval pojmenování veteránských spolků po první světové válce (Fasci italiani di combattimento). Jednalo se de facto o italský ekvivalent německých spolků vojenských veteránů, které podporovaly krajně pravicovou politiku (Stahlhelm). (Charvát, 2007, s. 65)

Fašismus se poprvé dostal k moci v Itálii, kdy v roce 1919 původně radikální socialista Benito Mussolini založil již zmíněnou organizaci Fasci italiani di combattimento, která se v roce 1921 transformovala na politickou stranu Partito nazionale fascista. Po tzv. pochodu na Řím získal Mussolini do svých rukou značnou část moci jako ministerský předseda. Do roku 1926 trvalo v Itálii období tzv. zákonné diktatury, která byla však následně nahrazena fašistickou diktaturou s vládou jedné strany. Itálie se tak stala vzorem pro nacionální socialisty, kteří získávali svůj vliv v Německu. Itálie se stala spojencem nacistického Německa a podporovala jej v době druhé světové války. Porážka Německa a konec nacionálního socialismu však znamenal také konec vlády fašismu v Itálii. (Charvát, 2007, s. 65-66)

Ideologie fašismu vychází z kombinace idejí syndikalismu, totalitního státu a šovinismu. Politický fašismus je syntézou expanzivního nacionalismu a antimarxistického socialismu. Zcela odmítá liberálně demokratické uspořádání a jeho definici státu jako instituci určenou k ochraně individuálních práv člověka. Základní pilíře fašismu jsou velmi podobné, jako tomu je v případě nacismu. Jedná se o nacionalismus spojený s rasismem (podstatně méně již s antisemitismem), antikomunismus a antidemokratismus. (Charvát, 2007, s. 66)

V Československu se fašismus objevil v případě Národní obce fašistické vedené legionářem a bývalým náčelníkem československého generálního štábu generálem Radolou Gajdou, která působila zejména v době první a druhé republiky. Straně se však nikdy nepodařilo dosáhnout významného politického vlivu a v roce 1939 zanikla. Národní obec fašistická se vyznačovala antisemitistickými tendencemi, ale byla současně zaměřena proti německému nacionálnímu socialismu a to zejména v období uzavření Mnichovské dohody.

2.2.2.2 *Nacismus a neonacismus*

Poválečné období po první světové válce bylo obdobím velmi komplikovaným. S koncem první světové války skončil i evropský vliv Německa, které se dostalo pod tlak díky poválečným reparacím vyplývajícím z Versailleské mírové smlouvy. Současně díky bolševické revoluci v Rusku v roce 1917 bylo poválečné období poznamenáno rozšiřováním marxistických idejí. Právě nespokojenost Německa s poválečným uspořádáním, reparacemi a přesvědčení o jejich nespravedlnosti zapříčinil rozmach nacionalistických tendencí. Tato situace byla navíc umocněna velmi špatným ekonomickým stavem Německa, které bylo postiženo hyperinflací a vysokou mírou nezaměstnanosti.

Z dnešního pohledu již lze tvrdit, že jednu z hlavních úloh ve vývoji nacistické ideologie hrála osoba Adolfa Hitlera, válečného veterána z první světové války, který jako informátor německé vojenské rozvědky v roce 1919 vstoupil do Německé dělnické strany. V této straně zaujal vrchní pozici v rámci propagandy a v roce 1920 změnil název strany na Nacionálně socialistickou německou dělnickou stranu (NSDAP). Odtud pochází zkratkové slovo nacismus označující nacionální socialismus. V roce 1921 se dostal do čela této strany. O dva roky později se pokusil v německém Bavorsku o puč, který byl však neúspěšný. Hitler byl za tento pokus o puč odsouzen k pěti letům vězení, ze kterého byl však v roce 1924 propuštěn. Během svého uvěznění napsal Adolf Hitler knihu *Mein Kampf* (Můj boj), která se stala stěžejním nástrojem propagandy nacistické strany a dala této straně de facto konkrétní program. V této knize Hitler mimo jiné zcela jasně definoval své nepřátele. Kromě komunistů byla jeho pozornost zaměřena na lidi židovského původu, které obvinil ze špatného stavu německé ekonomiky a současně hlásal jejich podřadnost. Za nadřazenou ostatním označil tzv. germánskou rasu (někdy také árijskou) a sám sebe označil za vyvolaného člověka, jehož posláním je pomoci Německu v cestě za celosvětovou nadvládou. Po svém propuštění byl Hitler rozhodnutý dovést NSDAP k vítězství ve volbách, což se mu nakonec v roce 1932 podařilo. NSDAP se stala nejsilnější stranou v Německu a Adolf Hit-

ler byl v roce 1933 jmenován německým kancléřem. Nacisté vytvořili politický systém jediné strany, v jejímž čele stát její vůdce (Führer). (Charvát, 2007, s. 67-68)

V roce 1935 byly v Německu přijaty tzv. Norimberské zákony, které byly namířeny proti lidem židovského původu, jimž tak bylo zrušeno německé občanství. Současně bylo zakázáno uzavírat smíšená manželství se Židy. Tyto zákony se tak staly prostředkem, kterým byla prováděna nejenom rasová diskriminace, ale později se staly základním nástrojem pro realizaci genocidy v Německu a jím okupovaných územích během druhé světové války.

Rok 1939 byl začátkem největšího válečného konfliktu v dějinách lidstva, který byl rozpoután nacistickým Německem. Během tohoto konfliktu došlo k systematickému vyvražďování Židů a dalších lidí „podřadného“ původu a skupin. Jednalo se o Romy, Poláky, homosexuály, tělesně či mentálně postižené, svědky Jehovovy a další. Dnes je tato genocida označována jako Holocaust. Nacistické běsnění si vyžádalo životy přibližně šesti milionů Židů a více než pěti milionů další lidí a bylo vedeno mimořádně brutálně bez jakéhokoliv ohledu na věk či pohlaví lidí. Mezi léty 1946 - 1947 proběhl soud v Norimberku, jehož úkolem bylo potrestat válečné zločiny nacistického Německa odsouzením vysoce postavených nacistů. Ideologie nacismu byla během tohoto soudního procesu označena za zločinnou a útočná válka byla označena za nepřipustný zločin.

Definice nacistické ideologie není zcela jednoznačná. Dodnes nelze s určitostí tvrdit, zda se jedná o ideologii pravicovou, či levicovou. Aby byl však nacismus v rámci politického spektra zcela jednoznačně oddělen od komunismu, je standardně označován jako krajně pravicová ideologie. Lze však říci, že nacismus je kombinací antikomunismu, anti-liberalismu, antidemokratismu, německého nacionalismu, rasismu a intenzivního antisemitismu. Nacismus v sobě zahrnuje agresivní styl zahraniční politiky, vůdcovský princip, víru v pokrok dosažený prostřednictvím agrese a přesvědčení o nutnosti vyvolat mezinárodní rasový konflikt. S nacismem je také spojována snaha o vytvoření nového „nadčlověka“, jehož rasa bude vládnout celému světu. Toto přesvědčení vedlo k rozšíření eugeniky jako prostředku k nalezení dokonalého genetického fondu člověka. (Charvát, 2007, s. 68-69)

Nacionální socialismus byl také velmi silně spojen s okultismem, esoterismem a vírou v astrologii. Dodnes je tento fakt předmětem mnoha spekulací, které však jen potvrzují velké nebezpečí plynoucí z této ideologie.

Po druhé světové válce byly ideologie fašismu a nacismu v mnoha zemích zakázány a jejich propagace byla nepřipustná. Zkušenosti, které měli lidé postižení válkou, byly dostatečným varováním před rozšiřováním těchto idejí. V dnešní době je však situace poměrně odlišná. Někteří lidé z generací, které si neprošly hrůzami druhé světové války, ztratili schopnost racionálního a objektivního hodnocení a přestaly tyto ideologie vnímat jako nebezpečné. I přesto, že v současnosti je krajně pravicová scéna zastoupena do jisté míry nacionalismem, nejvýraznějším představitelem moderní krajní pravice se stala ideologie neonacismu.

V rámci ideologie neonacismu hovoříme o fúzi panárijského rasismu a antisemitismu s militantním antikomunismem a vůdcovským principem, který by měl nahradit demokracii. Neonacisté tak hlásají odpor vůči současnému demokratickému uspořádání a také proti kapitalismu. Nepřipustná je pro ně idea multikulturalismu a jakákoliv tolerance vůči homosexualitě. Ideologicky neonacismus navazuje na odkaz hitlerovského nacionálního socialismu a nacistického Německa. Neonacisté však již nehlásají nadřazenost germánské rasy, ale árijské rasy v obecném slova smyslu. Dle jejich pohledu se tedy jedná o lidi bílé barvy pleti. (Charvát, 2007, s. 79)

Primárním nepřítelem pro neonacisty však zůstávají Židé. Neonacisté jsou přesvědčeni, že Židé stojí za tzv. světovládou a považují je za původce všeho negativního. Zcela odmítají zahraniční politiku Spojených států amerických a Izraele. Právě odpor vůči Izraeli jako židovskému státu je jedním z hlavních pilířů neonacistického antisemitismu. Neonacisté tak podporují jakékoliv tendence zaměřené proti Izraeli a to včetně akcí vedených islámskými extremisty. Tento fakt je však v nesouladu s absolutním nesouhlasem neonacistů vůči muslimské imigraci do Evropy.

V současné době představují ze strany neonacistů největší problém rasově motivované útoky. Tyto útoky mají souvislost se snahou militantních rasistů o vyvolání tzv. svaté rasové války (z anglického Racial holy war). Někdy se hovoří také o „bílé revoluci“. Všeobecně jsou takové útoky prováděny zejména proti přistěhovalcům, Romům a dalším lidem, kteří se odlišují barvou pleti. Antisemitské útoky jsou vedeny zejména proti židovským hřbitovům, synagogám a dalším stavbám a památkám. Dalšími projevy antisemitismu je např. popírání či zlehčování Holocaustu nebo prohlašování o snaze Židů ovládat celosvětové dění. (Chmelík, 2001, s. 55)

Samotné popírání zločinů Holocaustu představuje velmi diskutovaný problém. Černý (2008, s. 181-183) uvádí, že pro popírače je typická nikoliv neznalost historických faktů, ale jejich záměrné překrucování. Dále zde uvádí několik základních tezí popíračů Holocaustu:

- Plánem nacistického Německa na řešení židovské otázky bylo vystěhování, nikdy ne vyhlazení. V případě, že došlo k zabití Židů, jednalo se o individuální poklesky jednotlivých osob.
- Plynové komory nikdy neexistovaly. V případě plynových zařízení, která se nacházela v koncentračním táboře Auschwitz-Birkenau, se jednalo o krematoria ke spalování mrtvých, kteří zemřeli z důvodů nemoci či spojeneckého bombardování.
- Většinu mrtvých Židů mají na svědomí Sověti, nikoliv nacisté.
- V případě Židů, kteří byli zabiti nacisty, se jednalo o špiony, sabotéry, kolaboranty a zločince.
- Věrohodné důkazy o počtu 6 milionů zabitých Židů neexistují. Nesrovnalosti v údajích uváděných historiky toto potvrzují. Počet židovských obětí byl ve skutečnosti mnohem menší.
- Mýtus o cílené likvidaci Židů po druhé světové válce vytvořily vítězné mocnosti a světové Židovstvo, aby tak získaly nezbytnou podporu pro vytvoření a udržení samostatného státu v Izraeli.

Chmelík (2001, s. 58-59) definuje rasově motivovanou činnost jako společensky nebezpečné trestní jednání, jehož prostřednictvím pachatel verbálně, graficky nebo brachiálně podniká útok na občany odlišené rasově, národnostně, vyznáním nebo politickým přesvědčením nebo potlačuje jejich zaručená práva a svobody pro jejich rasovou, etnickou, náboženskou nebo národnostní odlišnost. Tato uvedená definice v sobě zahrnuje také základní charakteristické znaky trestné činnosti, kterou lze označit jako rasově motivovanou:

- 1) společensky nebezpečné jednání;
- 2) útok na práva občanů, kteří jsou rasově, etnicky, národnostně nebo nábožensky odlišní;
- 3) jednání, které je motivováno rasovou, národnostní nebo náboženskou nesnášenlivostí;
- 4) protiprávní jednání.

V ideologii neonacismu, podobně jako tomu je u nacismu, hraje svoji nezastupitelnou roli symbolika. Obecně lze říci, že symbolika neonacismu vychází právě ze symboliky hitlerovského nacionálního socialismu a nacistického Německa. Ve státech, kde je propagace nacismu postavena mimo zákon, se však neonacisté stali obezřetnějšími a jejich projevy navenek jsou tak značně omezené. Nejvýznamnějším symbolem hitlerovského nacismu byl jednoznačně pravotočivý hákový kříž (svastika). I když se dříve jednalo o náboženský symbol v podstatě pozitivního rázu, v současné západní civilizaci je však spojen s propagací nacismu a na veřejných místech tak neonacisty využíván není. Viz obrázek č. 10 a č. 11.

Obrázek 10: Hákový kříž (svastika)



Zdroj: (Mareš, 2006)

Obrázek 11: Znak NSDAP



Zdroj: (Mareš, 2006)

Dalšími významnými symboly nacismu jsou symboly ozbrojené organizace SS (z německého Schutzstaffel – Ochranný oddíl) a jejich vojenských jednotek Waffen-SS (Zbraně-SS) prostřednictvím starogermánských run. Zde je však nezbytné zdůraznit, že lidé vyznávající neopohanství mohou runové písmo také využívat a to zcela bez úmyslu propagace extrémních směrů. Symbolů nacismu tvořených runovým písmem je velmi mnoho. Mezi těmi nejznámějšími je již zmíněný znak organizace SS tvořený dvěma runami (tzv. Sig Rune). Viz obrázek č. 12.

Obrázek 12: Znak SS



Zdroj: (Mareš, 2006)

Dalším významným symbolem je tzv. Totenkopf (německy umrlčí lebka; viz obrázek č. 13). Jedná se o lebku, za níž jsou dvě zkřížené kosti. Tuto vojenskou insignii využívaly některé jednotky SS, např. jednotky dislokované v koncentračních táborech.

Obrázek 13: Znak SS Totenkopf



Zdroj: (Mareš, 2006)

I tyto symboly jsou však neonacisty v zemích západní Evropy využívány velmi sporadicky. Naopak často využívaná je trikolóra (černá – bílá – červená), jejíž původ je odvozen z vlajky Německého císařství. Tato vlajka byla využívána až do roku 1935, kdy byla nahrazena vlajkou s hákovým křížem.

Obrázek 14: Německo 1933 - 1935



Zdroj: (Mareš, 2006)

Využíván je také tzv. Keltský kříž (kříž, jehož střed obepíná kruh; viz obrázek č 15). Opět se jedná o zneužití pohanské symboliky a neonacisty je tento symbol interpretován jako symbol bílé rasy.

Obrázek 15: Keltský kříž



Zdroj: (Mareš, 2006)

Velmi často jsou využívány také číselné akronymy, které podle pořadí písmen v anglické abecedě odkazují k propagaci nacismu. Jedná se zejména o čísla 18 (AH = Adolf Hitler), 88 (HH = Heil Hitler) a 14 (počet slov v citátu amerického neonacisty a rasisty Davida Lanea – „We must secure the existence of our people and a future for white children.“ – „Musíme chránit existenci našich lidí a budoucnosti pro bílé děti.“). (Mareš, Svoboda a Stehlík, 2011, s. 38-53)

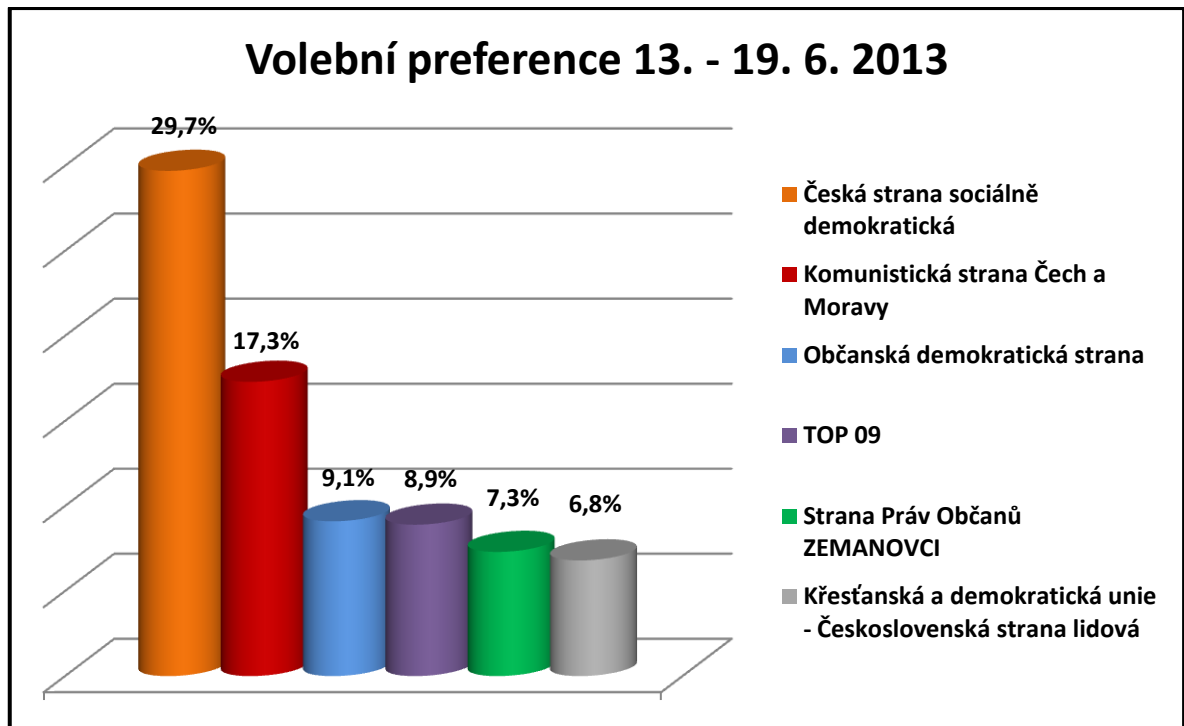
II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 OPATŘENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VŮČI POLITICKÉMU EXTREMISMU

V následující kapitole se budu zabývat opatřeními, která realizuje Policie České republiky v rámci své strategie vůči aktivitám a projevům politického extremismu. Abychom se mohli zabývat politickým extremismem v rámci České republiky, musíme vzít v úvahu vývoj, kterým náš národ prošel v průběhu 20. století. V zásadě lze říci, že mentalitu českého člověka nejvíce poznamenaly v negativním slova smyslu dvě události. V případě té první se jedná o Mnichovskou dohodu z roku 1938, která ve svých důsledcích započala perzekuci českého národa ze strany německého nacistického režimu a vedla k dalším zločinům, které byly na českém národě spáchány během druhé světové války. V případě druhé události se jedná o komunistický převrat realizovaný v únoru roku 1948, který znamenal nahrazení demokratického uspořádání komunistickým totalitním režimem. Právě bezmála čtyřicetileté držení moci v rukou komunistů mělo na mentalitu a charakter českého člověka pravděpodobně největší dopad. Jeden z následků lze vnímat a pozorovat v relativně benevolentním přístupu k propagaci komunismu v České republice. Musíme brát v úvahu také fakt, že existence Komunistické strany Čech a Moravy (dále také KSČM) je uznávána a tato strana má své zastoupení a vliv nejen v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky (dále také PS PČR). Posilování pozice KSČM lze spatřovat např. ve volbách do krajských zastupitelstev v říjnu 2012, kde komunisté získali druhý největší počet hlasů. Jak můžeme vidět na grafu č. 1 níže, výzkumy v roce 2013 prováděné společností SANEP navíc ukazují, že by komunisté v případných volbách do PS PČR získali druhý největší počet hlasů. V úvahu však musíme také vzít narůstající nespokojenost se stylem vládnutí koaličních stran a také komplikovanou situaci, kterou v současné době prochází Občanská demokratická strana jako nejvýznamnější představitel koalice vládnoucích politických stran.

Současná situace extrémní pravice v České republice je patrně nejvíce spojena s problematikou romské menšiny. I když je podpora ultrapravicových stran a hnutí výrazně nižší než je tomu v případě ultralevice, je nezbytné jejich existenci brát v úvahu a jejich aktivity důsledně monitorovat. Pravděpodobně nejvýznamnějším subjektem české ultrapravicové scény je Dělnická strana sociální spravedlnosti (dále také DSSS), která je nástupcem Dělnické strany rozpuštěné rozhodnutím Nejvyššího správního soudu v roce 2010.

Graf 1: Volební preference 13. - 19. 6. 2013



Zdroj: (SANEP, 2013)

3.1 Současný stav extremistických stran a organizací v České republice

Aby bylo možné provést analýzu strategie policie vůči politickému extremismu, je nezbytné popsat současný stav, ve kterém se politický extremismus v České republice nachází. V následující kapitole se tedy budu snažit o co nejaktuálnější pohled na levicový a pravicový český politický extremismus. Zabývat se budu nejvýznamnějšími subjekty, které zde v současné době hrají zásadní roli. Kromě extrémních stran a hnutí je však nutné do jisté míry provést analýzu současného stavu české společnosti a problémů, které jsou v této problematice považovány za nejvýznamnější. Existence extrémních ideologií a postojů musí být dána do kontextu se stavem společnosti, abychom tak celé problematice dokázali lépe porozumět. Jako příklad z historie 20. století lze uvést stav, ve kterém se nacházelo Německo a německý národ při silící podpoře německého nacionálního socialismu či například stav Československé republiky bezprostředně po konci druhé světové války, kde se zejména v případě Česka rozšiřovaly prokomunistické postoje. Tato problematika je velmi rozsáhlá a musíme k ní přistupovat v co nejširším měřítku, abychom do ní dokázali proniknout a porozumět jí.

3.1.1 Levicový extremismus

3.1.1.1 Komunistická strana Čech a Moravy

Jak jsem již zmínil v úvodu praktické části, situace levicového extremismu v České republice je značně komplikovaná. Vzhledem k dlouholeté vládě komunistů v Československu byla tato ideologie zlegalizována a stala se tak součástí českého politického systému. Nejvýznamnějším představitelem této ideologie je bezpochyby politická strana KSČM. Dle současných platných zákonů nelze tuto stranu považovat za extremistickou, ale je nezbytné uvést všechna fakta, která mnohdy balancují na pomyslné hraně zákonnosti:

- 1) KSČM se nikdy jednoznačně nedistancovala od Komunistické strany Československa (KSČ) a hlásí se ke stejné ideologii, jako tomu bylo v případě KSČ, která se dopouštěla zločinů na životech a majetku nevinných lidí;
- 2) KSČM se hlásí k odkazu a myšlenkám V. I. Lenina, jehož styl vládnutí však lze označit za zločinný (podrobněji se těmito historickými fakty zabývám v teoretické části mé diplomové práce). Jako důkaz může posloužit prohlášení, resp. potvrzení prohlášení, současného předsedy KSČM Vojtěcha Filipa v Interview vysílání Z1 online, jehož záznam je dostupný na internetovém serveru Youtube. Dle tohoto záznamu (Interview BT, host: Vojtěch Filip, 2009) zde Vojtěch Filip potvrzuje, že v článku pro deník „Haló noviny“ napsal, že „*Lenin byl veskrze protknut humanismem.*“ Toto prohlášení však vzhledem k historickým faktům týkajících se osoby V. I. Lenina lze shledat velmi kontroverzním;
- 3) je také nezbytné zmínit další prohlášení některých významných členů KSČM. Konkrétně lze připomenout prohlášení Marty Semelové, která je poslankyní za KSČM. Tímto prohlášením se zabývá článek časopisu „Reflex“ dostupný online (Jandourek, 2012) a citovat lze např. „*únor 48 a následující období čtyřiceti let nebylo zločinným režimem, ten nastal po listopadu 1989*“. Tento článek také cituje prohlášení paní Semelové z roku 2006 ohledně osoby Klementa Gottwalda: „*Udělal mnoho dobrého pro lidi. Dějiny se falšují, souzeni byli jen ti, co se opravdu provinili.*“ Toto prohlášení však lze opět označit za velmi kontroverzní, jelikož byly v době vlády Klementa Gottwalda a také na jeho popud realizovány vykonstruované politické procesy a byly vynášeny rozsudky smrti nad lidmi, kteří byli pro komunistický režim v Československu nežádoucí. Konkrétně lze např. uvést proces

s Miladou Horákovou či generálem Heliodorem Píkou, legionářem a významným představitelem zahraničního československého protinacistického odboje.

I přes výše uvedená fakta strana KSČM dbá na to, aby veškeré její aktivity byly v souladu se současnými platnými zákony České republiky. Také vzhledem k současné sílící podpoře této strany jsou možnosti jakékoliv diskuze o jejím rozpuštění zcela mizivé.

3.1.1.2 *Komunistický svaz mládeže*

Komunistická ideologie má v České republice kromě KSČM dalšího významného zastánce. Jedná se o Komunistický svaz mládeže (dále také KSM), který sdružuje lidi komunistického smýšlení ve věku 15 až 35 let. Dle oficiální internetových stránek KSM (Komunistický svaz mládeže, 2013) vychází tato organizace z učení Karla Marxe, Bedřicha Engelse a V. I. Lenina. Hlavním cílem této organizace je nahrazení současného uspořádání a kapitalismu podmínkami pro budování socialismu, což má být prvním stupněm pro vybudování komunistické společnosti. Právě komunistická společnost je dle programu KSM jeho hlavním cílem. KSM zde také uvádí své nejdůležitější aktivity, mezi které patří nesouhlas se vstupem České republiky do NATO a celkově nesouhlas s jakýmkoliv aktivitami této organizace. Dále se jednalo o účast na demonstracích proti zasedání Světové banky a Mezinárodního měnového fondu. KSM se taky aktivně podílela na kampani namířené proti vybudování americké vojenské radarové základny na území ČR.

Stejně jako je tomu v případě KSČM, jsou i programové priority KSM na hraně zákonnosti. Tato hranice byla v roce 2006 překročena, kdy Ministerstvo vnitra České republiky rozhodlo o rozpuštění občanského sdružení KSM. Toto rozhodnutí lze nalézt např. v informačním systému Masarykovy univerzity v Brně (Informační systém Masarykovy univerzity, 2013) a jako odůvodnění tohoto rozhodnutí je zde uvedena část politického programu KSM: „*KSM stojí na straně úsilí o revoluční překonání kapitalismu a o nastolení ekonomických - odstranění soukromého vlastnictví výrobních prostředků a jeho nahrazení vlastnictvím společenským - a společenských - zavedení socialistické demokracie - podmínek pro budování socialismu, jako prvního stupně k vytvoření společnosti komunistické, jejíž vybudování je konečným cílem. (...) KSM si je vědom toho, že kapitalismus nemůže být jednoduše reformován. KSM proto bojuje za revoluční svržení kapitalistického řádu masami pracujících.*“ Ministerstvo vnitra dospělo k závěru, že záměry činnosti a programové cíle KSM jsou v kolizi s §1 odst. 3 zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, dle kterého se tento zákon nevztahuje na sdružování občanů v politických stranách a poli-

tických hnutích, čímž se jedná o nedovolené sdružení ve smyslu §4 písm. b) zákona o sdružování, jelikož KSM chce svých cílů dosáhnout takovými způsoby, které jsou v jednak rozporu s Ústavou České republiky a také se zákony, a dále pak s faktem, že podle § 4 písm. a) zákona o sdružování nejsou mimo jiné dovolena taková sdružení, jejichž cílem je popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smyšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, podněcovat nenávist a nesnášenlivost z těchto důvodů, podporovat násilí, anebo jinak porušovat ústavu a zákony České republiky.

V listopadu 2006 KSM napadl žalobou rozhodnutí ministerstva vnitra. Městský soud v Praze pak v roce 2008 žalobu na ministerstvo vnitra zamítl a následně rozpuštění KSM potvrdil. KSM však podal kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který v roce 2009 rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušil. Následující rok Městský soud v Praze zrušil rozpuštění KSM. (iDNES.cz, 2010)

Subjektů, které mají za svůj základ ideologii komunismu je v současnosti v České republice více. Lze zmínit např. Komunistickou stranu Československa, která se považuje za přímého následovníka původní KSČ. V roce 2001 se od této strany odštěpila Komunistická strana Československa - Československá strana práce. Jedná se však o strany, jejichž podpora je minimální.

3.1.1.3 *Československá anarchistická federace*

V případě anarchismu je situace v České republice poněkud komplikovanější. Významným subjektem je v případě anarchismu Československá anarchistická federace (dále také ČSAF). Původně Česká anarchistická federace změnila svůj název v roce 1997, když došlo ke sloučení se slovenskými anarchisty. Dle programového minima ČSAF (Československá anarchistická federace, 2013a), které je k dispozici na jejích oficiálních internetových stránkách, je ČSAF primárně zaměřena proti současnému uspořádání, kapitalismu a zastupitelské demokracii, která dle ČSAF nezastupuje občany, ale pouze mocenské elity.

Dle stanov ČSAF (Československá anarchistická federace, 2013b) je její základní jednotkou místní skupina, které rozhoduje o přijetí, či nepřijetí jednotlivců, u nichž posuzuje, jestli nemůže dojít k rozporu mezi ostatními aktivitami zájemců o členství s anarchistickými principy. Výkonným orgánem ČSAF je pravidelný sjezd, který mimo jiné komunikuje se zahraničními skupinami, zejména pak s Mezinárodní anarchistickou federací, jejíž je ČSAF členskou sekcí. Ve stanovách je také uvedeno, že anarchistické aktivity mo-

hou mít podobu např. veřejných akcí, výroby a následné distribuce anarchistických časopisů a publikací či různých kulturních akcí.

V současné době ČSAF vydává anarchistickou revue „Existence“, příležitostní tiskovinu „Zdola“ a informační list „Informátor“ určený pro severočeský region, který je projektem severočeské skupiny ČSAF. (Československá anarchistická federace, 2013c)

3.1.1.4 Antifašistická akce

Dalším významným subjektem české ultralevicové scény je Antifašistická akce (dále též AFA či Antifa z německého Antifaschismus - Antifašismus). Konkretizovat základní ideologii tohoto subjektu je však poměrně obtížné. Dle oficiálních internetových stránek (antifa.cz, 2013a) se AFA orientuje na propagační, informační a praktické formy boje se všemi autoritářskými ideologiemi a skupinami, které usilují o jakékoliv formy útla-ku. Tento boj je pak primárně zaměřen na ultrapravicové subjekty a subjekty neonacistické. AFA zde pak konkrétně zmiňuje fašismus, nacismus a bolševismus. Svůj odpor zde AFA vyjadřuje také proti současnému systému, který dle jejích slov nepřiměřeně kontroluje lidi a prohlubuje sociální a ekonomické rozdíly.

Významnou činností, která je Antifašistickou akcí vyvíjena, je tzv. „monitoring“. Na svých oficiálních internetových stránkách AFA zveřejňuje jména a fotografie lidí v rámci České republiky, kteří zastávají ultrapravicové postoje. K těmto lidem jsou zde současně uveřejněny informace o jejich činnosti v rámci jejich působení na ultrapravicové scéně. V sekci „Proč monitorujeme?“ (antifa.cz, 2013b) AFA popisuje důvody tohoto monitoringu, jehož cílem má být v první řadě informovanost veřejnosti, anarchistů a antifašistů o personálním složení a akcích ultrapravice. AFA zde rovněž vyzývá veřejnost s antifašistickými postoji, aby pomohla při monitorování akcí fašistů, neonacistů, pravicových hooligans a dalších aktivistů ultrapravice.

Z mnoha zdrojů televizního a internetového zpravodajství je možné určit, že AFA se podílí na akcích, které jsou namířeny proti neonacistům. Jedná se zejména o reakce na různé demonstrace, shromáždění či pochody. Jako příklad lze uvést situaci z roku 2007, kdy 11. listopadu na výročí tzv. Křišťálové noci (pojmem „Křišťálová noc“ se označuje protizidovský pogrom, který byl spáchán v roce 1938 v Německu a který byl veden proti lidem židovského původu, jejich obchodům a synagogám) chtěli neonacisté projít Židovským městem v Praze. Z videa pro zpravodajský server „Aktuálně.cz“, které je umístěné na serveru Youtube (Boj o židovské město v Praze: anarchisté s policisty i neonacisty, 2008)

je zřejmé, že v průběhu dne pak došlo k mnoha incidentům nejenom s policií, ale také s anarchisty a antifašisty, kteří mnohdy vykřikovali heslo „Antifa“. Antifašisté také uspořádali demonstraci namířenou proti shromáždění neonacistů, kdy na mnoha transparentech byl zřetelný znak s nápisem „Antifašistická akce“. Znak Antifašistické akce je vyobrazen na obrázku č. 16.

Obrázek 16: Antifašistická akce



Zdroj: (Mareš, 2006)

3.1.2 Pravicový extremismus

V případě ultrapravicové scény není situace v České republice zcela přehledná. Zásadním problémem je názorová nejednotnost ultrapravicových aktivistů. Problémem je však také fakt, že aktivity ultrapravicových stran a hnutí lze postihnout zákonem. Konkrétně se jedná o §403 - Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka, §404 - Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka a §405 - Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia zákona č. 50/2009 Sb., trestní zákoník. (Portál veřejné správy, 2013a)

Pro lepší přehlednost situace můžeme v obecné rovině ultrapravicové subjekty v České republice rozdělit následovně:

- 1) Subjekty, které lze označit za neonacistické.
- 2) Subjekty, které lze označit za nacionalistické. Členové těchto subjektů v drtivé většině prosazují český nacionalismus a podpora nacismu či neonacismu je pro ně nepřijatelná.
- 3) Subjekty, které v sobě kombinují prvky neonacismu a nacionalismu. Zde však lze u aktivistů najít názorové rozpory a nesrovnalosti.

3.1.2.1 *Dělnická strana sociální spravedlnosti*

Jednoznačně nejvýznamnějším subjektem české ultrapravicové scény je již zmíněná Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS). DSSS vznikla z rozpuštěné Dělnické strany (dále také DS), která zanikla rozhodnutím Nejvyššího správního soudu v roce 2010. DSSS je česká neparlamentní politická strana, jejíž základní ideologii je však poměrně těžké určit. Na oficiálních internetových stránkách (Dělnická strana sociální spravedlnosti, 2013) se DSSS nehlásí k žádné specifické ideologii a samu sebe charakterizuje jako stranu, jejímž programem je „*vytvářet demokratickou společnost na principech sociální spravedlnosti, pro všechny občany našeho státu, bez rozdílu rasy, věku a pohlaví.*“ V případě DSSS však lze velmi vážně spekulovat o jejím přímém napojení na neonacistickou organizaci Národní odpor, které se v této práci budu také věnovat.

První návrh na rozpuštění původní Dělnické strany byl podán vládou České republiky v roce 2008, který však byl Nejvyšším správním soudem zamítnut. Dle článku zpravodajského serveru „ihned.cz“ (ihned.cz, 2009) byl návrh vlády na rozpuštění Dělnické strany opozicí principiálně podporován, ale kritizována byla jeho nedostatečná připravenost. Opozice kritizovala nedostatečné odkazy na ústavní principy a absenci argumentace ústavou, Listinou základních práv a svobod a judikáty.

Po tomto nezdaru byl návrh na rozpuštění Dělnické strany přepracován a Vláda České republiky jej k Nejvyššímu správnímu soudu podala znovu v roce 2009. Tento návrh, který je k dispozici k nahlédnutí na oficiálních internetových stránkách Nejvyššího správního soudu (Nejvyšší správní soud, 2009a), se zabývá těmito skutečnostmi:

- 1) Veřejné akce Dělnické strany a její propojení s dalšími subjekty.
- 2) Program a stanovy Dělnické strany; veřejné projevy jejích představitelů.
- 3) Osobní charakteristiky představitelů Dělnické strany.
- 4) Další významné skutečnosti, které osvědčují důvodnost návrhu (např. symbolika využívané stranou).

Druhý návrh vlády je velmi komplexní a zabývá se mnoha skutečnostmi, které se týkají nejen Dělnické strany, ale celkového kontextu ultrapravicové scény. Návrh např. řeší již zmíněné napojení Dělnické strany na neonacistickou organizaci Národní odpor a zmiňuje značný počet výroků, které pocházejí od představitelů DS prostřednictvím různých akcí či písemně zejména prostřednictvím internetu. Za zmínku také stojí, že v jednom pří-

padě přílohy se tento návrh odkazuje na internetové stránky Antifašistické akce. (Nejvyšší správní soud, 2009a)

Nejvyšší správní soud 17. února 2010 rozhodl o rozpuštění politické strany Dělnická strana. Rozsudek jménem republiky lze nalézt na oficiálních internetových stránkách Nejvyššího správního soudu a je značně obsáhlý. Součástí tohoto rozsudku je také obrazová část, která řeší podobnost symboliky Dělnické strany se symbolikou NSDAP a symbolikou propagandy využívané režimem nacistického Německa. Ve stručnosti je nezbytné zmínit několik obecných závěrů, ke kterým soud dospěl:

- 1) *„V řízení bylo prokázáno, že skutečný program DS, nahlížený ve světle projevů představitelů a členů této strany, dále projevů, které zazněly na shromážděních organizovaných Dělnickou stranou, nebo kterých se tato strana účastnila, a názorů, jimž tato strana poskytuje prostor ve svém stranickém tisku, směřuje k vyvolávání národnostní, rasové, etnické a sociální nesnášenlivosti a ve svém důsledku ke snaze o omezení základních práv a svobod určitých skupin obyvatel České republiky, zejména menšin (typicky romské, ale také vietnamské a židovské, dále obecněji přistěhovalců a lidí jiného původu, barvy pleti či sexuální orientace).“*
- 2) *„Dále Soud zjistil, že programovou podobností i užívanou symbolikou DS navazuje na německý nacionální socialismus.“*
- 3) *„S návazností ideologie DS na německý nacionální socialismus souvisí rovněž zjištěná úzká provázanost této strany v podstatě se všemi významnými neonacistickými hnutími v České republice. V řízení bylo prokázáno, že DS v politické rovině postupně sjednotila podstatnou část, ne-li celé, pravicově extremistické spektrum. DS tímto hnutím vytváří politickou platformu pro pokus o určitou legitimizaci jejich světonázoru a zároveň v nezanedbatelném rozsahu poskytuje významným postavám těchto hnutí prostor ve svých stranických strukturách a na kandidátních listinách.“*
(Nejvyšší správní soud, 2009b)

Nově vzniklá DSSS byla registrována v roce 2004, avšak pod jiným názvem. Současný název strana přijala až v roce 2008. Do jaké míry se nově vzniklá strana odklonila od původních programových záměrů lze jen spekulovat. Představu, že by DSSS, která je de facto přímým nástupcem rozpuštěné DS, změnila své programové cíle, osobně považuji za velmi absurdní a naivní. Z některých internetových zdrojů, jako je např. sociální síť Facebook, je zcela zřejmé, že mnoho sympatizantů DSSS zároveň sympatizuje s odkazem hitle-

rovského nacionálního socialismu a tito lidé mají zároveň sklony k rasistickému, xenofobnímu a antisemitskému vyjadřování.

Problematika romské menšiny stále představuje jeden z primárních zájmů DSSS. V současné době, kdy je veřejné mínění k Romské menšině víceméně negativně založeno, se DSSS snaží o zvýšení svého potenciálu a o případné rozšíření své voličské základny. Nedávné demonstrace konané v Českých Budějovicích, které byly namířeny proti tamějším romským občanům, připomněly, že problematika romské menšiny je stále aktuální a všeobecná nespokojenost s přístupem státních orgánů má spíše rostoucí charakter. Právě taková situace může zapříčinit zvýšení podpory ultrapravicových stran a hnutí, jejichž členové se těchto demonstrací ve velkém počtu účastnili. Historické události nám už několikrát dokázaly, že kombinace špatné ekonomické situace s nedostatečně řešenou sociální situací mohou zapříčinit růst podpory extremistických postojů. Za jiných okolností odmítané extremistické strany mohou pro některé občany v podobné situaci představovat jediné východisko.

Varovným signálem nám mohou být v tomto případě tzv. „Studentské krajské volby“ z roku 2012. Jednalo se o dobrovolné volby nanečisto pořádané organizací „Člověk v tísní“ pro střední školy, gymnázia, střední odborné školy a učiliště, kterých se zúčastnilo téměř 22 tisíc středoškoláků ze 170 škol. V těchto volbách desetina studentů volila právě DSSS, která by tak skončila na třetím místě. Je nezbytné zmínit, že v těchto volbách zvítězila DSSS například v Ústeckém kraji či v Moravskoslezském kraji, tedy v oblastech, kde představuje problematika romské menšiny zásadní téma. (Týden.cz, 2012)

3.1.2.2 Národní odpor

V případě Národního odporu (NO) se jedná o neregistrovanou organizaci, která je nejsilnějším jádrem neonacistických hnutí v České republice. V určitém momentě vývoje této organizace mohlo dojít ke změně názvu, jelikož oficiální internetové stránky této organizace mají název Svobodný odpor. Nicméně pro tuto práci budu používat název Národní odpor.

Dle oficiálních internetových stránek této organizace je její hlavní ideologií národní socialismus. Je zde také zdůrazněno, že se Národní odpor snaží vymezit z pojmů pravice a levice a chápe národní socialismus jako specifickou ideologii, která stojí mimo klasické politicko-ideologické spektrum. Jsou zde také poměrně jasně definovány subjekty, které jsou Národním odporem považovány za nepřátelské: „*Jeho absolutní dokonalost a živo-*

taschopnost (národního socialismu – pozn. aut.) dokazuje i po více než šedesáti letech neuvěřitelná míra hysterie Židů vůči všemu, co by mohlo mít jen nepatrnou souvislost s národním socialismem jako protipólem stádního „třídního“ zločineckého komunismu, či kořistnického zločineckého kapitalismu. Světové Židovstvo a jeho sionistické spolky se tak proti národnímu socialismu staví jako vůči konkurenci v boji o světovou moc.“ (svobodnyodpor.info, 2012)

Zde je poměrně dobře možné zachytit paralelu s německým hitlerovským nacionálním socialismem, který za své největší nepřátele považoval komunismus, kapitalismus a v první řadě lidi židovského původu.

Národní odpor zde (svobodnyodpor.info, 2012) dále uvádí, že „NS (národní socialismus – pozn. aut.) je založen na sociální rovnosti a pospolitosti příslušníků daného národa, které nikterak nezvýhodňuje podle vzdělání, povolání či sociálního původu.“ Zde je nutné zdůraznit, že ve zmíněném textu nejsou uvedeny podmínky jako rasa, barva pleti, národnostní či etnická příslušnost nebo sexuální orientace. S tím je spojená další část textu: „Neméně důležitá je i rasová příslušnost. Národní socialista musí patřit k árijskému, tedy indoevropskému typu.“ (svobodnyodpor.info, 2012)

Národní odpor v této sekci svých internetových stránek (svobodnyodpor.info, 2012) glorifikuje poměry v nacistickém Německu a odkazuje se také na osobu Adolfa Hitlera. Je zde také vysloven zásadní nesouhlas s Benešovými dekrety a vyjádřena podpora původním obyvatelům Sudet a jejich potomkům.

Sekce internetových stránek, která je nazvána „Adolf Veliký (20. dubna 1889 – 30. dubna 1945)“ je věnována glorifikaci Adolfa Hitlera. Jsou zde citáty např. Lincolna Rockwella (zakladatel americké nacistické strany) či Sávitří Déví (pseudonym spisovatelky Maximiani Portas, která propagovala nacismus až do 60. let 20. století a během druhé světové války prováděla špionážní činnost proti Spojencům).

V souvislosti s Národním odporem je také nezbytné zmínit organizaci Resistance Women Unity (dále také RWU), kterou lze považovat za ženskou odnož Národního odporu. V roce 2012 bylo několik žen z této organizace obviněno z propagace nacistické ideologie. Tímto tématem se např. zabývá článek pro zpravodajský server Aktuálně.cz (Aktuálně.cz, 2012) a stručně zde charakterizuje smysl existence RWU, který má být v podpoře nacisticky smýšlejících mužů ze strany stejně smýšlejících žen. Obvinění žen spočívalo také v tom, že jimi zrealizovaný dětský den a podobné akce, které měly být určené pro

děti, byly součástí propagace nacistické ideologie a zároveň zde docházelo k distribuci propagačních předmětů hnutí RWU na podporu trestně stíhaných nebo odsouzených neonacistů.

Z dalších významných ultrapravicových organizací lze jmenovat organizaci Autonomní nacionalisté (AN), ze které se na přelomu let 2009/2010 odštěpili Národní aktivisté. Vedle těchto organizací, které lze označit jako celorepublikové, existují v České republice i lokální a regionální organizace (Nacionální socialisté Mladoboleslavsko, Nacionalisté Kutná Hora apod.) (Mareš, Svoboda a Stehlík, 2011, s. 19)

3.1.2.3 *Propagace pravicového extremismu*

V případě pravicového extremismu je téma jeho propagace poněkud komplikovanější, než je tomu v případě levicového extremismu. Zásadní důvod spočívá v již zmíněné právní postižitelnosti propagace, zejména v případě nacismu, resp. neonacismu. Symbolikou a číselnými akronymy jsem se již zabýval v teoretické části mé diplomové práce. Propagace těchto ideologií je však mnohem komplexnější a důmyslnější. Jedná se o využití hudby, módy a také různých ozdob a tetování.

V případě symboliky české ultrapravicové scény se do značné míry jedná o zneužití symboliky využívané Antifašistickou akcí či různými anarchistickými a antirasistickými skupinami. Standardní znak Antifašistické akce, tedy rudá a černá vlajka, které obepíná kruh s nápisem „Antifašistická akce“, byl ultrapravicí využit a nápis byl změněn na „Národní a sociální akce“. Národním odporem je využíván také např. symbol vyobrazený na obrázku č. 17.

Obrázek 17: Symbol Národního odporu



Zdroj: (Mareš, 2006)

Dále se jedná o zneužití znaku kampaně „Good Night White Pride“ (Dobrou noc, bílá pýcho), která má za cíl bojovat proti rasismu a xenofobii. Znak, ve kterém muž kope neonacistu ležícího na zemi, byl ultrapravicí změněn na znak, ve kterém muž kope druhého muže označeného pěticípou hvězdou (náznak, že se jedná o anarchistu či komunistu) a současně byl změněn nápis na „Good Night Left Side“ (Dobrou noc, levá strano). Srovnání těchto symbolů je k dispozici na obrázku č. 18 a č. 19. (Mareš, Svoboda a Stehlík, 2011, s. 55-62)

Obrázek 18: Jeden ze symbolů kampaně Good Night White Pride



Zdroj: (Mareš, 2006)

Obrázek 19: Jeden ze symbolů kampaně Good Night Left Side



Zdroj: (Mareš, 2006, s. 41)

Významný subjekt v rámci propagace pravicového extremismu představuje hudební scéna. Dle samotného stylu hudby nelze identifikovat extremistickou podstatu, pokud se nejedná o převzetí hudebních motivů využívaných různými extremistickými hnutími či totalitními režimy. Hlavním identifikačním znakem je tak většinou samotný text písně, popř. hudební stylizace skupiny (zde se může jednat o různé nápisy na oblečení, vzkazy a vizuální motivy v bookletech či postojce, které skupina prezentuje v rozhovorech apod.) Hudba, která existuje v zázemí současného pravicového extremismu, se nazývá White Power Music (hudba bílé síly). Ze starších zahraničních hudebních skupin lze jmenovat např. Brutal Attack, Freikorps či Rahowa. Z českých skupin pak např. Vlajka, Zášť 88 či Agrese 95. Z později vzniklých skupin lze jmenovat např. Nomisterion či Ortel. (Mareš, Svoboda a Stehlík, 2011, s. 34)

Náklonnost k uniformovanosti se v případě pravicových extremistů projevuje oblíbeností několika konkrétních oděvních značek, které jsou v rámci ultrapravicové scény poměrně populární. Známým příkladem může být značka Thor Steinar německé firmy Mediatex, která vznikla v roce 2001. V roce 2008 byla prodána arabskému vlastníkovi, což od ní odradilo islamofobní část extremistů. Pro tu část extremistů, kteří Islám chápou jako svého spojence v boji proti Izraeli a Židům, tato změna majitele nepředstavovala problém. Na obrázku č. 20 níže je vyobrazeno staré a nové logo oblečení Thor Steinar. Jedná se o využití již zmíněného runového písma a staré logo se zároveň podobá kombinaci znaků využívaných jednotkami SS. Konkrétně se jedná o jednotku 32. SS-Freiw-Grenadier-Division „30. Januar“ a jednotku 2.SS-Panzer-Divison „Das Reich“. (Mareš, Svoboda a Stehlík, 2011, s. 33-50)

Obrázek 20: Staré a nové logo oblečení Thor Steinar



Zdroj: (Mareš, 2006, s. 62)

3.2 Strategie Policie České republiky vůči politickému extremismu

V předešlé kapitole mé diplomové práce jsem se snažil co nejsrozumitelněji popsat stav, ve kterém se v současné době nachází politický extremismus v České republice. Než přejdeme k samotnému rozboru strategie, která je vůči extremismu Policií České republiky realizována, je nutné zmínit několik důležitých faktů:

- 1) Existenci politického extremismu lze označit jako permanentní. To znamená, že nelze učinit žádné kroky, které by zaručovaly ukončení aktivit politického extremismu. Demokratické uspořádání ve své podstatě paradoxně umožňuje propagaci extremistických hnutí, i když díky jistým právním mantinelům v omezené podobě. Svobody slova a projevu jsou významné záruky demokratického a právního státu a prostor pro diskuzi a kritiku je nepochybně součástí důležitého kroku od totalitního režimu.
- 2) Vývoj politického extremismu a jeho aktivit je do značné míry ovlivňován stavem společnosti. Lze také říct, že čím větší bude nespokojenost se současným uspořádáním, tím bude narůstat podpora extremistických stran a hnutí. Pokud bychom chtěli nalézt efektivní řešení této problematiky, je nezbytné se primárně soustředit na příčiny a nikoliv na následky.

Cílem této kapitoly bude rozbor konkrétních opatření, která jsou policií realizována. Zaměřím se také na projevy politického extremismu a na reakce, které tyto projevy vyvolávají.

3.2.1 Preventivní aktivity

Dle oficiálních internetových stránek Policie České republiky lze preventivní aktivity rozdělit na tři části:

- 1) Nová policejní filosofie pro boj s extremismem
 - dle této filosofie je pro policii nezbytné užít násilí jako krajního prostředku v co nejomezenější míře. Jedná se zejména o hromadné akce (extremistické protestní akce a demonstrace), v rámci kterých policie usiluje o neagresivní a nevyzývavý projev, který lze charakterizovat dvěma zásadami: „Low profile policing“ (vystupování policie na veřejnosti v takové výstroji, aby její přítomnost zbytečně nezbuzovala negativní emoce a zároveň nedeklarovala očekávání střetu a zákroku. Naproti tomu „Hard profile“ znamená nasazení pořádkových jednotek po-

licie s těžkou výstrojí.) a „3D strategie“ (3D znamená užití tří slov: „Discussion“ – diskuze nebo komunikace, „De-escalation“ - uklidňování a „Determination“ – rozhodný zákrok.) Obě tyto zásady lze zjednodušeně zasadit do dvou rovin:

- a) Zabránit případné eskalaci násilí. Toto stádium znamená takovou činnost pořádkové policie, která je založena na monitoringu a vyjednávání Antikonfliktních týmů. Pořádkové jednotky s těžkou výstrojí jsou v této fázi mimo vizuální kontakt s veřejností.
- b) V případě, kdy dojde k eskalaci násilí, rychle a dynamicky zasáhnout proti jeho původci. Zde policie uplatňuje zásadu „Get and back“, což znamená zadržení konkrétního násilníka a následné okamžité opuštění místa zákroku.

Strategii policie při extremistických akcích lze shrnout do čtyř principů:

- ochrana lidí, kteří se chovají slušně a nekonfliktně
- bránit extremistům v jejich protizákonných aktivitách všemi prostředky, které umožňuje zákon
- minimální užití násilí a případný zásah směřovat proti skutečným původcům násilí
- využívání antikonfliktních týmů (Policie České republiky, 2010j)

2) Antikonfliktní týmy (AKT)

-antikonfliktní týmy představují novou formu preventivního působení, jejímž účelem je přecházení protiprávního jednání, které se vyskytuje zejména při hromadných akcích, kterých se účastní větší počet osob, které jsou spojeny s riziky narušení veřejného pořádku; jejich primárním úkolem je transparentním způsobem prostřednictvím komunikace předcházet agresivnímu jednání osob při opatření, které je realizováno Policí České republiky

- AKT fungují v České republice od roku 2006

- využití AKT se vztahuje na pochody, shromáždění, demonstrace (zejména extremistů), divácké násilí (doprovody rizikových skupin sportovních fanoušků mimo sportoviště, technoparty (povolené i nepovolené) a na další akce (uzávěry, hromadná neštěstí apod.)

- členové AKT v rámci rozhovorů vysvětlují smysl a účel policejního opatření a konkrétního postupu policie; v případě protiprávního jednání osob tyto osoby upozorňují na zákonné povinnosti policie (Policie České republiky, 2010j)

- členové AKT jsou rozpoznatelní reflexní vestou s nápisem „Antikonfliktní tým“

3) Projekt „Dovedu to pochopit? – Hrozby neonacismu“

- „Dovedu to pochopit? – Hrozby neonacismu“ je společný projekt Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a nevládních organizací Člověk v tísni a Asimilovaní, do kterého se zapojilo Ministerstvo vnitra a Policie ČR. Policisté z preventivně informačních skupin budou mít vedle jiných pedagogických pracovníků možnost projít certifikovaným kurzem pod vedením zkušených lektorů. Po absolvování tohoto kurzu se budou věnovat vlastní preventivní činnosti na školách. Koncept výuky je založen na interaktivitě a diskuzi mezi lektory a žáky či studenty. Koncept předpokládá jejich vlastní aktivitu (např. kreslení myšlenkových map) a kritickou reflexi vlastních názorů. (Policie České republiky, 2010j)

3.2.2 Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2012

Zpráva o extremismu a souvisejících jevech na území České republiky v roce 2012 bylo přeloženo na základě usnesení vlády ze dne 9. května 2012 č. 328. Zpracovatelem zprávy bylo Ministerstvo vnitra a podkladovými materiály přispěli zástupci zpravodajských služeb, Policie ČR, resortů státní správy, konkrétně spravedlnosti, zahraničních věcí, obrany a Nejvyššího státního zastupitelství. První část, která se zabývá stavem extremismu na celorepublikové úrovni, vychází z podkladů Bezpečnostní informační služby a Policie ČR. Od roku 2011 jsou veřejnosti předkládány poznatky z krajů, resp. z Krajských ředitelství Policie ČR, od policejních specialistů na extremismus. Statistiky byly poskytnuty Policií ČR, Nejvyšším státním zastupitelstvím, Ministerstvem spravedlnosti a Probační a mediální službou ČR. Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo informace o stavu extremismu v okolních státech a jiných významných evropských zemích. Třetí část zprávy byla zpracována experty z Masarykovy univerzity v Brně, kteří mimo jiné využili i tyto poskytnuté informace. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Stav extremistické scény v roce 2012 lze dle zprávy shrnout do několika bodů:

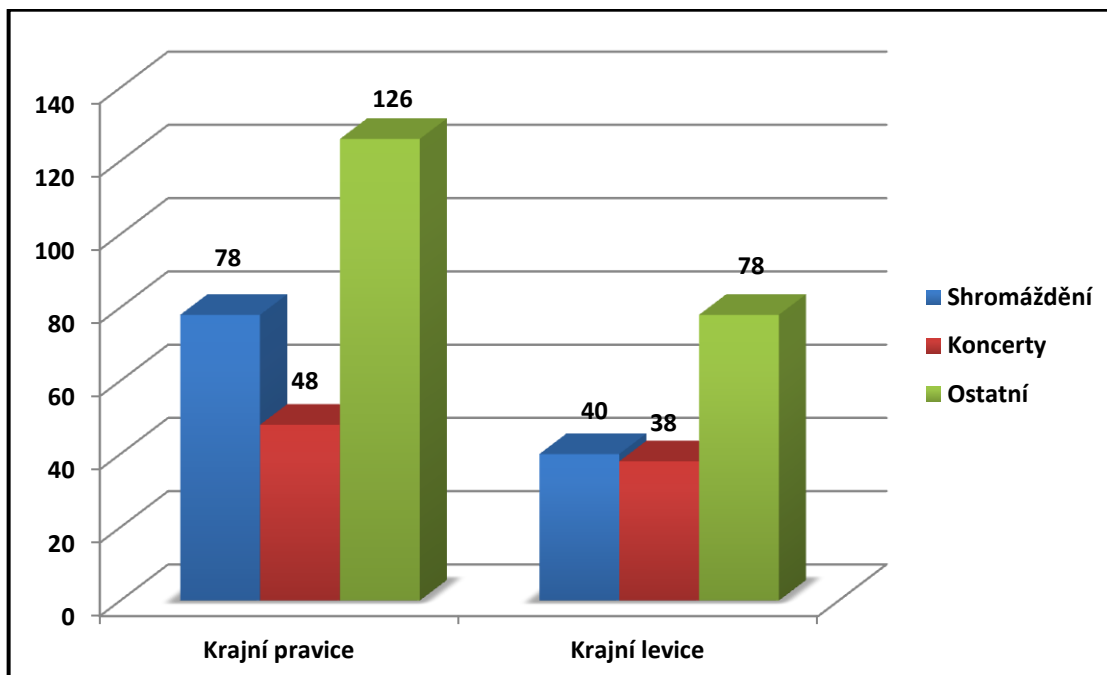
- 1) Obě politicky motivované scény vystupovaly během roku 2012 poměrně stabilně a ve srovnání s rokem 2011 nebyly zaznamenány žádné výrazné mobilizační tendence
- 2) V rámci krajně pravicové scény bylo z hlediska zaznamenaných akcí zjištěno celkem 252 akcí, 78 shromáždění, 48 koncertů a 126 ostatních akcí, zejména pak růz-

ných schůzí, přednášek nebo kempů. V rámci krajní levice se jednalo o 156 akcí, 40 shromáždění, 38 koncertů a 78 ostatních akcí jako přednášky, diskuze, spontánní akce či workshopy a kempy.

- 3) Z hlediska struktury nedošlo u extremistických scén k výraznějším změnám. Krajní pravici nadále dominovala DSSS jako politická reprezentace krajní pravice. Marginálně byli zastoupení Autonomní nacionalisté a Svobodná mládež (SM). Národní odpor již v roce 2012 nefungoval jako organizace, ale spíše jako virtuální subjekt, který představoval ideologickou platformu. V případě levicového extremismu zůstávaly nadále zjevné jednotlivé ideologické proudy a frakce. Nejvýznamnější bylo anarchistické spektrum.
- 4) Hlavním propagačním nástrojem zůstal internet. U pravicových extremistů byly intenzivně využívány sociální sítě k mobilizaci podpory, zatímco u levicových extremistů tento trend nebyl příliš výrazný. Oběma scénám se v roce 2012 podařilo více či méně rekrutovat nové přívržence ve věkově mladších vrstvách obyvatelstva.
- 5) Členská základna ultrapravice zahrnuje dle policie v širším smyslu přibližně 5000 osob, zatímco její militantní část je tvořena přibližně 150 aktivisty. Z toho zhruba 50 osob lze považovat za přední aktivisty a vůdčí osobnosti. V případě ultralevice bylo poměrně obtížnější provést konkrétní odhad. Lze však předpokládat, že se jedná o podobné hodnoty. Problémem členských základen obou scén zůstává neefektivní mobilizace.
- 6) Z hlediska aktivit je v případě ultrapravice významná snaha o obnovení koncertů. V případě ultralevice se neobjevila nová témata. Absence dlouhodobě nosných témat má na činnost ultralevicové scény negativní vliv.
- 7) Trestná činnost, zejména násilná, se vyznačovala vysokým stupněm latence. Statistické hodnoty o kriminalitě jsou tak pouze ilustrativního charakteru.
- 8) Obě scény se dlouhodobě potýkaly s nedostatkem finančních prostředků, kdy zdrojem těchto financí byly např. hudební koncerty. V obou platformách docházelo k defraudaci vybraných financí.
- 9) Zejména v případě krajní pravice docházelo k růstu relevance zahraničních kontaktů. Jednalo se zejména o kontakty v Německu a na Slovensku. Tyto kontakty napomáhaly s organizací veřejných shromáždění, koncertů a dalších akcí.
- 10) Extremistické subjekty působily a často navazovaly kontakty s jinými subkulturami či zájmovými skupinami. V případě ultrapravice se jednalo např. o prostřední fot-

balových fanoušků, motorkářské gangy apod. V případě ultralevice se jednalo zejména o squatterské prostředí. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Graf 2: Zaznamenané akce krajní pravice a krajní levice během roku 2012



Zdroj: (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Z výše uvedeného grafu (viz graf č. 2) je jednoznačné, že v roce 2012 byla ultrapravicová scéna poměrně aktivnější, než tomu bylo v případě ultralevice. Členové ultrapravice, kteří si uvědomovali její tristní stav a její nefunkčnost jako celku, se jí pokoušeli oživit novými aktivitami a zatraktivnit ji tak v očích veřejnosti. Jednalo se např. o různé charitativní a prospěšné akce, které měly za úkol zlepšit reputaci ultrapravicové scény. V roce 2012 se jednalo o reflexi zahraničních událostí, kdy v Řecku realizace podobných aktivit přinesla podporu krajně pravicové politické straně Zlatý úsvit. Aktivní v tomto druhu činnosti byli např. členové organizace Dělnická mládež, kteří organizovali např. rozdávání hraček v dětských nemocnicích a dětských domovech, sběr odpadků či finanční a materiální sbírky na podporu zvířecích útulků. Tyto aktivity však nepřinesly očekávané výsledky a jejich masivnější rozvoj je tak nepravděpodobný. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Témata krajně pravicové scény se v roce 2012 nijak významně nelišila od témat předchozích let. Pravicoví extremisté se při své snaze o dostatečnou podporu veřejnosti soustředili na téma romské problematiky, resp. problematiky sociálně nepřizpůsobivých skupin a sociálního napětí v některých regionech. V rámci těchto témat se angažovala zejména DSSS. Využívaná taktika byla podobná taktice z předchozích let. Byly pořádány veřejná shromáždění v lokalitách s dlouhodobými problémy a napětím mezi majoritní skupinou obyvatel a členy sociálně vyloučených skupin či jako reakci na konkrétní konflikt, např. napadení člena majoritní společnosti příslušníky romské menšiny. Pravicoví extremisté se snažili nalézt také nová témata na národní i lokální úrovni, aby tak oslovili co nejširší veřejnost. V této oblasti byla aktivní zejména DSSS v Praze, které během roku uspořádala několik menších různě zaměřených protestů. Jednalo se např. o protest „proti otřesným poměrům panujícím na Václavské náměstí“, proti církevním restitucím, proti exekutorům, proti změnám v pražské MHD, proti evropskému stabilizačnímu mechanismu či proti genetické modifikaci organismů. Ve většině případů však šlo o akce nepříliš rozsáhlého charakteru, kde se účast pohybovala kolem dvaceti osob. Zájem veřejnosti byl také minimální. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Z policejních poznatků vyplývá, že ultrapravicové ideologie a obecně veřejný populismus získávaly nejvýraznější ohlas mezi dospívající mládeží ve věku 14 – 20 let. Z hlediska regionálního pak v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji. Na získání nových přívrženců se zčásti odráží i dlouhodobá propagační kampaň Dělnické mládeže, cílená na základní a střední školy. Pravicoví extremisté rovněž rekrutují členy radikálních fotbalových „chuligánských“ skupin, např. v Praze, v Moravskoslezském, Olomouckém, Jihomoravském a Královéhradeckém kraji. Kromě přímého členství či aktivní podpory ultrapravice byla v rámci mladších věkových skupin zjevná sympatie k jednoduchým a nekonstruktivním řešením různých společenských problémů, prezentovaným krajně pravicovými subjekty (tento fakt koresponduje s teoretickou částí mé diplomové práce, kde jsem se zabýval inklinací mladých lidí k extremistickým ideologiím). (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Ultralevicová scéna se v roce 2012, zejména v první polovině roku, vyznačovala vysokým stupněm fragmentace. Odchod či omezení aktivit starších anarchistů krátkodobě ovlivnil zejména ČSAF. Ve srovnání s rokem 2011, kdy se objevily mobilizační tendence v souvislosti s vývojem situace v zahraničí, se v roce 2012 scéna výraznější neprojevovala. Akce, které převládaly, byly zaměřené na konsolidaci scény. Jednalo se zejména o různé

přednášky, diskuze, koncerty, apod. nejvýraznějším subjektem ultralevice zůstalo anarchis-tické spektrum. Organizace marxisticko-leninské byly z hlediska svých vyvíjených aktivit i stavu členské základy spíše marginální. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Krajně levicová scény byla nadále tvořena jednotlivými ideologickými proudy a platformami. Z hlediska vnitřního členění lze scénu rozdělit na:

- Anarchistické a anarchoautonomní skupiny.
- Anarchokomunistické a anarchosyndikalistické skupiny.
- Platformy antifašistického hnutí.
- Marxisticko-leninské a radikálně komunistické, resp. stalinistické organizace.
- Environmentální scénu a uskupení zaměřená na ochranu zvířecích práv. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Ultralevicová scéna se kromě internetového prostředí prezentovala prostřednictvím veřejných shromáždění, koncertů, výstav, ale i různých happeningů a workshopů. Významným prostředkem v rámci propagace scény se stala kulturní centra a síť tzv. spřátelených klubů či podniků, ve kterých se příležitostně organizovaly setkání, přednášky či koncerty. V roce 2012 došlo k zaznamenání několika tzv. aktivistických kempů. Dílčím nástrojem propagace ultralevicové scény zůstaly také občanské iniciativy, prostřednictvím kterých docházelo k šíření ideologie či názorů a docházelo tak k oslovení širší veřejnosti. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Anarchistická scéna byla v roce 2012 s rekrutací nových stoupců poměrně úspěšná. V případě některých skupin se objevily věkově mladší struktury členů. Marxisticko-leninské a radikálně-komunistické struktury se naopak potýkaly s dlouhodobým nezájmem a snahy o získání nových členů tak byly spíše neúspěšné. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

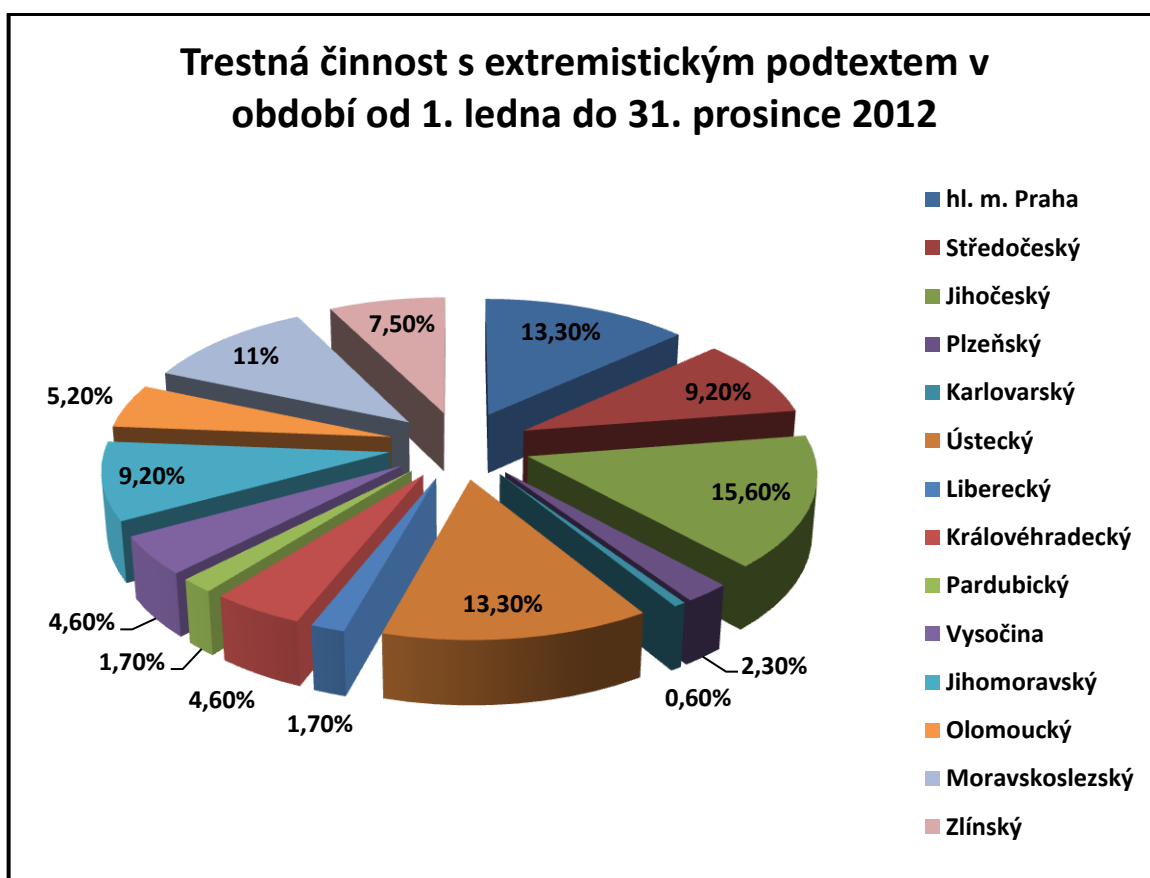
3.2.2.1 Trestná činnost s extremistickým podtextem v roce 2012

Policejní statistiky jsou zpracovávány na základě Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia. Statistika Nejvyššího státního zastupitelství, stejně jako statistiky soudní (jsou zpracovávány Ministerstvem spravedlnosti), má jiný horizont vykazování než je tomu v případě policejní statistiky. V tomto případě není rozhodná doba, kdy se skutek stal, ale kdy státní zástupce zpracoval obžalobu, rozhodl o zastavení věci apod. Absence provázanosti těchto tří statistik je velkým handicapem, nicméně v současné době

neexistuje technické řešení tohoto problému. Do roku 2009 se policejní statistiky řídily podle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu ve znění pozdějších předpisů. Rozlišovaly tedy 7 krajů a hl. m. Praha. Od 1. ledna 2010 je členění statistik totožné s vyššími územně správními celky. Jsou tedy rozlišovány dle 14 krajů. Tato změna znemožňuje meziroční komparaci dat z hlediska krajů před a po roce 2009. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

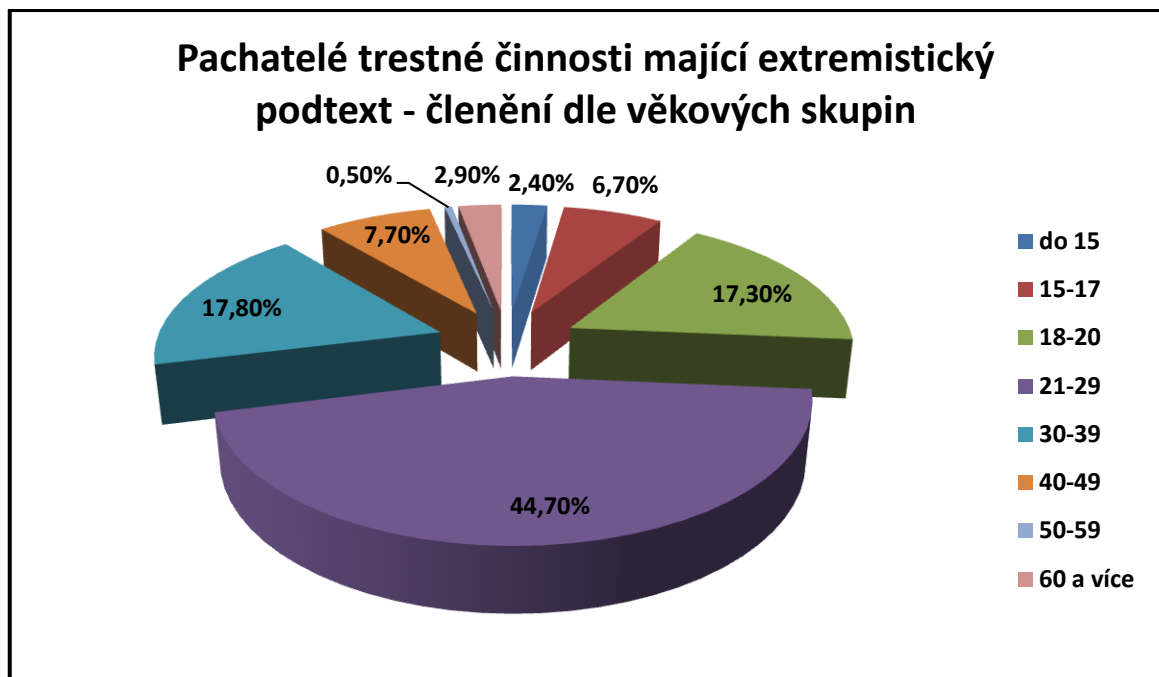
V roce 2012 bylo na území České republiky celkově spácháno 304 528 trestných činů. Na tomto čísle se zaevidované trestné činy s extremistickým podtextem podílely 0,06 % s celkovým počtem 173 trestných činů. Pro srovnání v roce 2011 z 317 177 trestných činů představovaly 0,08 % (238 trestných činů). Z výše uvedených trestných činů s extremistickým podtextem bylo objasněno 67,1 %, tj. 116 trestných činů (v roce 2011 to bylo 66 %, tedy 157 trestných činů). V souvislosti s těmito trestnými činy došlo také ke stíhání 208 osob (v roce 2011 se jednalo o 246 osob). (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Graf 3: Trestná činnost s extremistickým podtextem v roce 2012



Zdroj: (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Graf 4: Pachatelé - členění dle věkových skupin



Zdroj: (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Ze dvou výše uvedených grafů (graf č. 3 a graf č. 4) a z tabulky (tabulka č. 1) uvedené níže lze dospět k několika faktickým závěrům:

- 1) Trestná činnost s extremistickým podtextem byla v roce 2012 nejvíce zaznamenána v Jihočeském kraji, Ústeckém kraji a v hl. m. Praha. V případě Prahy se jedná o důvod největšího soustředění různých akcí extremistických subjektů, jako jsou demonstrace, pochody, apod. V Jihočeském, Ústeckém či např. Moravskoslezském kraji se pak jedná o problematiku romské menšiny, která je v těchto oblastech nejpalčivější.
- 2) Věk pachatelů trestné činnosti s extremistickým podtextem se nejčastěji pohyboval v rozmezí 21-29 let. Z této statistiky lze poměrně jednoznačně určit vysokou míru atraktivity extremistických názorů mezi mladými lidmi. Mladí lidé, tedy lidé do třiceti let věku, mohou představovat pro extremistické strany a organizace nejžádanější cílovou skupinu. Rozšiřování extremistických názorů mezi těmito lidmi a jejich případná rekrutace využívá jejich velkého zájmu o společenské dění a také určité otevřenosti vůči řešením společenských problémů, které extremisté nabízejí.
- 3) Trestná činnost s extremistickým podtextem byla nejvíce páchána lidmi bez zaměstnání. Kromě osob bez pracovního zařazení a osob bez údajů o zaměstnání lze

pak zvýšené hodnoty nalézt také u výrobních dělníků a studentů středních a odborných škol. Tato statistika opět potvrzuje, že cílovými skupinami extremistů jsou mladí lidé a také lidé se vzděláním nižším než vysokoškolským. Zpráva pak konkrétně uvádí, že na prvním místě jsou v zastoupení 72 osob, tj. 34,6 %, absolventi základních škol s výučním listem a v případě druhého místa se jedná o absolventy základních škol bez kvalifikace. Tato kategorie je pak zastoupena 70 osobami, tj. 33,7 %. V případě pachatelů s vysokoškolským vzděláním se jednalo o 3 osoby, tj. 1,4 %. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

Tabulka 1: Pachatelé - členění dle zaměstnání

Zaměstnání	Celkem
administrativní pracovníci	1
dělníci při těžbě a úpravě paliv	3
dělníci stavební	4
dělníci výrobní	21
důchodci	2
důchodci - invalidní	4
chovanci DD anebo DM	2
manuální pracovníci v zemědělství-mimo ZD	2
mechanici a montéři, údržbáři, opraváři	5
nezaměstnaný/osoba vedená v registru úřadu práce/	34
osoby bez pracovního zařazení	30
osoby bez údajů o zaměstnání	19
osoby na mateřské dovolené	2
osoby ve výkonu odnětí svobody	2
ostatní duševní pracovníci nevýrobní sféry	1
ostatní pracovníci nevýrobní činnosti	8
pedagogičtí pracovníci všech stupňů	1
podnikatelé, živnostníci osoby SVČ a ostatní	9
pracovníci komunálního a bytového hospodářství	1
pracovníci obchodu	6
pracovníci ochrany nebo ostrahy objektů	2
pracovníci skladového hospodářství	7
pracovníci veřejného stravování, hotelů	6
řidiči silničních motorových vozidel	1
studenti středních a odborných škol	14
technici dopravy, pošt a telekomunikací	3
učni a osoby připravující se na dělnická povolání	9
vysokoškolští studenti	4
zdravotničtí pracovníci	1
žáci ZŠ	4
Celkový součet	208

Zdroj: (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013a)

3.2.3 Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012

Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012 je součástí hromadné zprávy, která zahrnuje Zprávu o extremismu na území České republiky v roce 2011, Vyhodnocení plnění koncepce boje proti extremismu pro rok 2011 a již zmíněnou Koncepci boje proti extremismu pro rok 2012.

V koncepci bylo stanoveno několik úkolů, které byly rozděleny na další části. Pro lepší přehled budou názvy úkolů přehledně uvedeny v tabulce (tabulka č. 2), ve které bude dále uveden název gestora a kontrolní termín.

Tabulka 2: Úkoly v rámci Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012

Název úkolu	Gesce	Kontrolní termín
1) Komunikací proti demagogii		
Otevřené a zodpovědné zpravodajství a PR	Ministerstvo vnitra, Policie ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Úřad vlády ČR	Průběžně
Internet bez nenávisné propagandy	Ministerstvo vnitra, Policie ČR a v případě druhého úkolu (komunikace s poskytovateli Internetu) i Ministerstvo průmyslu a obchodu	31. prosince 2012
Protiextremistická kampaň	Úřad vlády	31. prosince 2012
2) Vědomostí proti totalitářům		
Vzdělávání dětí a učitelů	1) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 2) Ministerstvo vnitra a Policie ČR 3) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Ministerstvem vnitra	31. prosince 2012
3) Jednotná protiextremistická platforma		
Prevence	1) Ministerstvo vnitra a Policie ČR 2) Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti	31. prosince 2012
Města a obce	1) Ministerstvo vnitra 2) Úřad vlády	1) 31. prosince 2012 2) Průběžně
4) Odbornost a imunita		
Vzdělávání policistů	Policie ČR	30. června 2012
Vzdělávání justičních pracovníků	Ministerstvo spravedlnosti	30. června 2012
Organizační opatření v Policii ČR	Policie ČR	Průběžně
Systémové a paušální zamezení infiltrace extremistů	1) Ministerstvo vnitra, Policie ČR, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí 2) Ministerstvo vnitra a Policie ČR	1) Průběžně 2) 31. prosince 2012

5) Efektivně a korektně proti násilí		
Bezpečnostní opatření při extremistických akcích	Policie ČR	1) 31. prosince 2012 2) Průběžně
Oběti trestné činnosti z nenávisti	Ministerstvo vnitra	31. prosince 2012
Trestní odpovědnost právnických osob.	Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti	31. prosince 2012

Zdroj: (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

3.2.3.1 *Komunikací proti demagogii*

Otevřené a zodpovědné zpravodajství a PR

Tento úkol si vzal za cíl pravidelně aktualizovat stávající informační a analytické materiály na webových stránkách a taktéž zajisti jejich snadnou dostupnost. Dále aktivním způsobem kontaktovat novináře a zodpovědně jim poskytovat informace s přidanou hodnotou. V případě informování o extremistické agresi volit adekvátní a přiměřený ofenzivní přístup, zohledňující, respektive předvídající, možné dopady těchto násilných aktivit. Platí zde zásada nulové tolerance vůči násilnostem ze strany extremistů. Důležité je také korektně informovat o pachatelích s etnickým backgroundem. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Internet bez nenávistné propagandy

Úkolem bylo v tomto případě zřízení a zahájení činnosti policejní internetové Helpline pro hlášení nelegálního a nežádoucího obsahu pro veřejnost, podle návrhu zpracovaného Odborem informační kriminality Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování a odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Na konci roku 2012 byla poté činnost Helpline vyhodnocena. Dalším cílem bylo zahájení projektu s nestátním subjektem pro komunikaci s poskytovateli internetu pro nelegální extremistický obsah hostovaný na serverech třetích zemí podle návrhu zpracovaného odborem bezpečnostní politiky a odsouhlaseného relevantními policejními útvary. Součástí je také poskytování v případě potřeby součinnosti Ministerstvu vnitra odborem poštovních služeb a služeb informační společnosti Ministerstva průmyslu a obchodu. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Protiextremistická kampaň

Úkolem bylo připravit ze strany Sekce pro lidská práva Úřadu vlády čtyřletý projekt zahrnující kampaň informačního charakteru a na ně návazné projekty a další aktivity

věnované tématům „rovné příležitosti“ a „extremismus/násilí z nenávisti“. Část projektu věnovat projevům extremismu, přičemž měla naplňovat několik úkolů týkajících se zobrazování extremismu ze strany médií. Součástí projektu byla také regionální vzdělávací část, která podpořila plnění řady úkolů týkajících se vzdělávání. Nezbytné bylo také poskytovat součinnost ze strany Ministerstva vnitra, případně Policie ČR. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

3.2.3.2 Vědomostí proti totalitářům

Vzdělávání dětí a učitelů

Tento úkol byl rozdělen na tři části. V rámci první části bylo cílem podporovat projekty primární prevence na školách a školských zařízeních zaměřených na prevenci kriminality, kde jednou z prioritních oblastí je problematika extremismu. Zpracovat Strategii prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2013-2018. Zpracovat Akční plán ke Strategii prevence rizikových projevů chování dětí a mládeže v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2013-2018. Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence rizikového chování ve školách, školských zařízeních a v zařízeních pro výkon ústavní či ochranné výchovy zaměřené na oblast prevence extremismu. Pravidelně aktualizovat a doplňovat stávající informační a analytické materiály v rámci primární prevence extremismu na internetových stránkách. V rámci druhé části bylo úkolem poskytování všestranné pomoci a podpory při provádění stávajících preventivních, vzdělávacích projektů ze strany Ministerstva vnitra a Policie ČR. Úkolem v rámci třetí části bylo zajistit realizaci, podporu a další rozvíjení pedagogických pracovníků, žáků a studentů v objektivním pohledu na komunistický režim v Československu a praxi současných levicových totalitních režimů ve světě a nebezpečí, která může v současné době představovat. Dále iniciovat a podporovat odborné diskuse, semináře a konference s tematikou komunismu na všech stupních škol. Spolupracovat s akademickými pracovišti v oblasti levicového extremismu (Ústav pro studium totalitních režimů, vysoké školy, jiná odborná pracoviště). (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

3.2.3.3 *Jednotná protiextremistická platforma*

Prevence

Zde bylo úkolem podporovat protiextremistické preventivní projekty, podporovat projekty v oblasti sociálního vyloučení a zpracovat psychologickou analýzu odsouzených osob, která byla dále poskytnuta jiným resortům, akademické obci a nevládním organizacím k preventivním účelům. V rámci druhé části bylo úkolem vytvoření multi-disciplinární pracovní skupiny, která zhodnotila tehdejší možnosti postihu levicového extremismu a následně by případně navrhla konkrétní změny. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Města a obce

Náplní tohoto úkolu bylo pořádat konzultační dny pro zpracovatele shromažďovací agendy na krajské úrovni. Dále pokračovat v kurzech extremismu ve vztahu ke shromažďovacímu právu na Institutu pro veřejnou správu a průběžně doplňovat na oficiálních internetových stránkách Ministerstva vnitra informace týkající se shromažďovací agendy. Druhá část se týkala zasílání v půlroční periodicitě Ministerstvu vnitra analytickou zprávu Agentury pro sociální začleňování v romských lokalitách o bezpečnostních rizicích v oblastech, kde převažují sociálně vyloučení občané. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

3.2.3.4 *Odbornost a imunita*

Vzdělávání policistů

Úkolem, který se týkal Policie ČR, bylo pokračovat ve školení velitelů bezpečnostních opatření, školení pro specialisty Služby kriminální policie a vyšetřování, vzdělávacích aktivitách pro členy Antikonfliktních týmů, včetně celostátního instruktážně metodického zaměstnání a pro specialisty Služby kriminální policie a vyšetřování zajistit školení v oblasti postihu projevů levicového extremismu. Dále umožnit specialistům Služby kriminální policie a vyšetřování účast na jazykových kurzech, zejména pak kurzech anglického jazyka. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Vzdělávání justičních pracovníků

Cílem tohoto úkolu bylo nadále zajišťovat vzdělávání v oblasti extremismu Justiční akademií a v rámci Justiční akademie dále zajistit vzdělávání justičních pracovníků

v oblasti trestněprávního postihu levicového extremismu, včetně specifík postihů levicově extremistických projevů a symboliky. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Organizační opatření v Policii ČR

Rozsáhlá skladba úkolů si mimo jiná vytkla za cíl dostatečně seznámit policisty základních útvarů o specialistech na extremismus a možnosti tyto experty kontaktovat k zajištění správného kvalifikování a sjednocení postupu ve vyšetřování, a zároveň včasné informovanosti specialistů o trestné činnosti s extremistickým podtextem. Dále např. zaměřit činnost policistů pracovních skupin kromě oblasti pravicového extremismu také do oblasti levicového a náboženského extremismu. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Systémové a paušální zamezení infiltrace extremistů

Významný úkolem bylo pokračovat v nastavených opatřeních proti infiltraci extremistů do bezpečnostních sborů (Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Vězeňská služba ČR, Celní správa ČR, Armáda ČR). Jsou zde uvedeny lustrace, preventivní, vzdělávací, organizační, legislativní či jiné aktivity. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

3.2.3.5 Efektivně a korektně proti násilí

Bezpečnostní opatření při extremistických akcích

V tomto případě bylo úkolem prohlubovat spolupráci pořádkové policie a Služby kriminální policie a vyšetřování při bezpečnostních opatřeních, zejména v oblasti předávání informací mezi jednotlivými součástmi. Jedná se především o instruktáže policistů pořádkových jednotek před bezpečnostním opatřením ze strany specialistů na extremismus k zájmovým osobám, rizikům vyplývajícím z účasti konkrétních extremistických subjektů a osob z řad extremistů. Dále využívat v rámci zvládnutí extremistických akcí metody policejní práce „Low profile policing“ a strategii „3D“, které jsem na začátku této kapitoly již zmínil. V praxi jde zejména o efektivní a bezpečné využívání Antikonfliktních týmů. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Oběti trestné činnosti z nenávisti

V tomto případě se jednalo o zpracování analytického materiálu k možnostem praktické aplikace doporučení souvisejících s konceptem trestných činů z nenávisti. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

Trestní odpovědnost právnických osob

Cílem tohoto úkolu bylo analyzovat možnost postupu dle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2012)

3.2.4 Vyhodnocení plnění Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012

Aby byla Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012 kompletní, je nezbytné připojit vyhodnocení jejího plnění. Toto vyhodnocení se zabývá všemi aktivitami, které byly v koncepci zmíněny. V této kapitole uvedu pouze ty, které jsou pro Policii České republiky stěžejní.

Vzdělávání policistů

Způsob plnění: Specializační kurz pro velitele bezpečnostních opatření standardně probíhal v gesci Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia. V oblasti vzdělávání policistů - specialistů na problematiku extremismu zařazených v pracovních skupinách pro boj s extremismem krajských ředitelství Policie ČR probíhaly v roce 2012 3 typy specializačních vzdělávacích kurzů:

- 1) P2/216-1 Extremismus a právo - Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Brně
- 2) P2/216-2 Operativně pátrací činnost v prostředí extremistických skupin s využitím informátora - Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Pardubicích
- 3) P2/216-3 Zhotovování, zpracování a archivace digitálních obrazových dat – Školské účelové zařízení Ministerstva vnitra v Praze – Ruzyně (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013b)

Na uvedené specializační kurzy byli policisté zařazeni v pracovních skupinách pro boj s extremismem krajských ředitelství Policie ČR vysíláni na základě vypsání termínů ze strany Vyšších policejních škol Ministerstva vnitra. V rámci vzdělávacích aktivit pro policejní specialisty byly zajištěny prezentace odborníků v oblasti postihu levicového extremismu. Účast specialistů na problematice extremismu na jazykových kurzech byla řešena průběžně podle zájmu policistů s ohledem na kapacitní možnosti policejních vzdělávacích zařízení. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013b)

Organizační opatření v Policii ČR

Způsob plnění: V roce 2012 pokračovalo plnění úkolů vyplývajících z Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012 schválené Vládou ČR usnesením 328 ze dne 9. května

2012. Z tohoto usnesení vycházelo vyhlášené Mimořádné opatření policejního prezidenta EXTREMISMUS 2012. Metodická činnost na úseku extremismu byla plněna podle čl. 5 odst. 2 závazného pokynu policejního prezidenta č. 161/2010 o činnosti na úseku extremismu, sekt a diváckého násilí. Byly shromažďovány znalecké posudky, odborná vyjádření, rozsudky a rozhodnutí, které se týkaly problematiky extremismu. Tyto materiály byly poskytovány pro potřeby pracovních skupin. Tyto materiály byly dále vloženy do inovovaného policejního informačního systému. V roce 2012 byly v oblasti trestního řízení využívány již zpracované znalecké posudky a odborná vyjádření jako listinné důkazy. V roce 2012 byla navázána komplexní spolupráce na operativní, případové a strategické úrovni s Odborem terorismu a extremismu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (ÚOOZ), včetně Národního kontaktního bodu pro terorismus, který plnil úlohu analytické a informační podpory. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013b)

Systémové a paušální zamezení infiltrace extremistů

Způsob plnění: K zamezení infiltrace extremistů do bezpečnostních sborů jsou ze strany Krajských ředitelství Policie ČR prováděny lustrace uchazečů k Hasičskému záchrannému sboru, Armádě ČR a Policii ČR. Opatření je nastaveno trvale. Vězeňská služba a Celní správa mají nastavena samostatná opatření k zamezení infiltrace extremistů do jejich sborů a to v oblasti psychologických činností a odlišného přijímacího řízení. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013b)

Bezpečnostní opatření při extremistických akcích

Způsob plnění: Vedoucím pracovních skupin Extremismus Služby kriminální policie a vyšetřování jednotlivých krajských ředitelství vyplynul úkol provést proškolení policistů pořádkové policie k předávání poznatků, které se týkaly extremismu. Spolupráce uniformované a neuniformované policie, včetně předávání poznatků, byla rovněž zdůrazňována policejnímu managementu v rámci školení velitelů bezpečnostních opatření. Antikonfliktní týmy se staly nedílnou součástí bezpečnostních opatření Policie České republiky. V roce 2012 byly nasazeny celkem na 228 opatřeních (z toho ve 134 případech na riziková sportovní utkání, ve 30 případech na pochody pravicových a levicových extremistů, v 62 případech na demonstrace a shromáždění a ve zbylých 2 případech na technopárty). K tomu, jak správně využívat Antikonfliktní týmy, významně přispívaly kurzy pro velitele těchto opatření, kde byly od lektorů z Policejního prezidia prezentovány přednášky o interních aktech řízení. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013b)

3.2.5 Koncepce boje proti extremismu pro rok 2013

Koncepci boje proti extremismu pro rok 2013 zachovává strukturu předchozích koncepčních dokumentů a je opět rozdělena na pět pilířů. Některé úkoly se shodují s úkoly koncepce pro rok 2012, protože je nutné jejich kontinuální plnění. Další však byly stanoveny nově.

Organizační opatření v Policii ČR

Zde je úkolem v oblasti institucionálního zabezpečení plnit Mimořádné opatření „Extremismus 2013“. Dále např. využívat analytické podpory Národního kontaktního bodu pro terorismus, přičemž zároveň bude platit hlásná povinnost krajských ředitelství policie vůči Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, spolupracovat s Ústavem pro studium totalitních režimů, využívat jeho služeb pro odborné konzultace, klást důraz na spolupráci policistů po linii extremismu a styčných důstojníků pro menšiny. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013c)

Vzdělávání soudců a státních zástupců

Vzdělávání v resortu justice se v roce 2013 zaměří na tyto oblasti:

- 1) Zákon o obětech trestných činů a jeho dopad do oblasti prevence a boje proti extremismu.
- 2) Vzdelávání soudců a státních zástupců zaměřené na téma levicový extremismus; podrobněji: možnosti právního postihu aktivit ultralevice v ČR, aktuální vývoj a tendence ultralevice v ČR a v evropském kontextu a další témata související s levicovým extremismem.
- 3) Znalecká činnost v oblasti dokazování trestných činů s extremistickým motivem; znalecká činnost u trestné činnosti spáchané z nenávisti (tzv. hate crime) v ČR; vliv počítačových her, filmů a jiných medií s násilnou tematikou na psychiku člověka (zejména v případě dětí a mládeže).
- 4) Teroristické hrozby v ČR; problematika prokazování organizované struktury v případě teroristické organizované skupiny; problematika financování terorismu; problematika šíření terorismu internetovým prostředím. (Ministerstvo vnitra České republiky, 2013c)

4 MOŽNOSTI ZEFEKTIVNĚNÍ STRATEGIE POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VŮČI POLITICKÉMU EXTREMISMU

Předešlé kapitoly mé diplomové práce byly zaměřené na charakteristiku totalitních ideologií, které představují základní pilíře pro extremistické strany a organizace, dále na charakteristiku extremistických stran a hnutí v České republice a snažil jsem se co nejsrozumitelněji popsat současný stav, ve kterém se extremistická scéna v České republice nachází. Také jsem se zaměřil na strategii Policie České republiky vůči politickému extremismu z roku 2012 a na určité změny této strategie, které jsou či budou realizovány v letošním roce 2013. Snažil jsem se tak každému, komu se tato diplomová práce dostane do rukou, představit podstatu politického extremismu, abych mu tak umožnil co nejlépe porozumět této problematice. V této kapitole bude mým cílem uvést návrhy na zefektivnění strategie, která je Policií ČR vůči politickému extremismu realizována. Prostřednictvím této kapitoly uvedu své vlastní návrhy, jejichž cílem však nebude změna této strategie, ale pouze její obohacení o vlastní poznatky, které jsem při studiu této problematiky získal.

Před samotným započítáním tvorby této diplomové práce, a samozřejmě také v jejím průběhu, jsem se seznámil s mnoha písemnými i audiovizuálními materiály, díky kterým se mi podařilo proniknout do problematiky politického extremismu. Měl jsem možnost nahlédnout do mnoha zajímavých publikací, shlédnout řadu videí a dokumentárních filmů a také přečíst mnoho článků s osobními zkušenostmi i názory. Tyto všechny materiály mi nejenom pomohly při vypracovávání této práce, ale zároveň mi poskytly mnoho faktických informací i osobních pohledů.

Ještě než přistoupím ke konkrétním návrhům na zefektivnění strategie, které budou naplnit této kapitoly, dovolu mi prosím, abych se jako autor této diplomové práce vyjádřil k problematice, kterou se v této práci zabývám.

4.1 Vyjádření autora k tématu diplomové práce

Naprostá většina racionálně uvažujících lidí má na politický extremismus zcela jednoznačný názor. Extremistické myšlenky zcela odmítají z důvodů zločinů, které byly představiteli těchto idejí v průběhu historie spáchány. Odmítají také projevy těchto postojů na veřejnosti a jakékoliv dělení lidí na základě jejich barvy pleti, rasy, národnosti, etnického původu, sexuální orientace apod. považují za naprosto nepřijatelné. I když se osobně k takovému typu lidí řadím také, nepovažuji tuto problematiku za jednoduchou. Ještě dří-

ve, než jsem si zvolil téma této diplomové práce, byl můj zájem o tuto problematiku velmi velký.

Když jsem se před několika lety zúčastnil exkurze do bývalého nacistického koncentračního tábora Auschwitz-Birkenau, který se nachází nedaleko polského města Osvětim, představovala pro mě tato návštěva velmi silný a nepříjemný zážitek. I přesto, že jsem samozřejmě věděl o zločinech, které byly v těchto táborech páčány, návštěva tábora se s fotografickými a filmovými materiály nemůže porovnávat. V souvislosti s tímto zážitkem jsem si položil dvě, poměrně zásadní, otázky. Co vedlo obyčejné lidi k tomu, aby páčali takové zločiny? Co způsobuje fakt, že v dnešní době stále žijí lidé, kteří by byli schopní tyto zločiny spáchat znovu? Zejména druhá otázka je v rámci této diplomové práce velmi důležitá. Pokud chceme nalézt odpověď na tuto otázku, musíme spojit historické souvislosti se současnou situací a zasadit je tak do společného kontextu.

Zejména ideologie nacismu, resp. neonacismu, v sobě nese „energii“, která její příznivce doslova pohlcuje. Jako příklad si můžeme vzít mladého dospívajícího člověka, který si názor na stav dnešního světa stále utváří. Co má takový člověk v případě této ideologie před očima? Dynamické projevy Adolfa Hitlera, seřazeně pochodující příslušníky SS a vojáky Wehrmachtu a přesvědčení o výjimečnosti vlastního původu. Tyto faktory působí na tohoto člověka stejně intenzivně, jako působily na občany Německa v době rostoucího vlivu NSDAP a jejích představitelů. Situace české politické scény, která je velmi komplikovaná a současně nedostatečně řešená problematika romské menšiny tohoto člověka v jeho rostoucím zájmu o extremistické ideologie pouze utvrzují. Jednoduchá a důrazná řešení společenských problémů pro něj začínají být velmi atraktivní. Totalitní ideologie tak pro tohoto člověka představuje jediné možné východisko z chaosu, který je v dnešním světě poměrně častým jevem. Se zastánci neonacistické ideologie mám již určité zkušenosti. Na internetových diskusních fórech jsem se s neonacisty několikrát střetl v diskusích o různých historických i současných problematikách. Specifickým závěrem z mého úhlu pohledu by bylo v případě těchto lidí naprosté odstřížení od reality. Ztráta racionálního uvažování, podlehnutí demagogii neonacistického ideologie, neschopnost konstruktivní argumentace a slepé následování idejí, které v mnoha případech tito lidé nedokázali v diskusi obhájit. Po těchto zkušenostech jsem pochopil, že mnoho lidí v neonacistickou ideologii věří, protože v ní věřit chtějí. Jedná se tak o naprosto slepou idealistickou víru, která s rozumovým přístupem nemá již nic společného. Změna myšlení v tomto případě dle mého názoru není nemožná, ale poměrně složitá. I když se z takových lidí nestanou aktivní

neonacisté, určité názory jim mohou vydržet velmi dlouho. Zejména v případě antisemitických, rasistických a xenofobních tendencí pak může jít o přesvědčení a předsudky, které v daném jedinci vydrží až do konce života.

V případě levicového extremismu je situace poměrně odlišnější, jelikož jsou lidé zastávající ultralevicové ideologie v některých případech otevřenější diskusi, než tomu je v případě pravicových extremistů. Samotné marxisticko-leninské základy komunismu mohou vystavit spekulacím a označit je za kontroverzní zejména v souvislosti s historickými událostmi. Dle mých zkušeností jsou tito lidé velmi zdrženliví k jakémukoliv vyjadřování ke zločinům komunistické ideologie. Někteří z nich tyto zločiny jednoznačně odsuzovali. Někteří lidé v ideologii komunismu vidí východisko, jelikož není z jejich pohledu tak agresivní a nenávistná, jako tomu je v případě nacismu. Tito lidé navíc argumentují tím, že současná podoba komunismu je již reformovaná a tím zcela jasně distancovaná od minulosti. Jak jsem se však již zmínil v této práci, lze tyto úvahy velmi jasně zpochybnit, jelikož se nejvýznamnější představitel komunismu v České republice, politická strana KSČM, stále hlásí ke stejným ideologickým základům, ke kterým se hlásila bývalá KSČ. Zde je taky potřeba zdůraznit, že zastánci komunismu nejsou zcela jednotní. Na jedné straně se jedná o tvrdé a nekompromisní stalinisty a na straně druhé o umírněné komunisty a trockisty. Historická fakta však mluví za vše. Každé převzetí moci komunistickou stranu kdekoli na světě bylo následováno popravami a perzekucí nevinných lidí, kteří byli pro komunistický režim nepohodlní. Zcela jednoznačným příkladem je postup, se kterým se komunistický režim v Československu „vypořádal“ s hrdiny protinacistického odboje, zejména pak s letci, kteří bojovali v druhé světové válce v řadách RAF (Royal Air Force – Britské královské letectvo).

Oba dva hlavní ideologické proudy, tedy nacismus a komunismus, mají společný důležitý základ. Obě dvě ideologie mají jasně definovaného nepřítele, kterému zastánci těchto ideologií přisuzují odpovědnost za různé historické události negativního charakteru, současné společenské problémy a špatný stav ekonomiky a sociální situace v některých státech.

Obě ideologie tak jejím zastáncům dávají ve velmi jednoduché podobě pocit naplnění a pocit smyslu. Dle mého pohledu jsou extremistické ideologie pro jejich zastánce stabilitou v jejich životech, jakýmsi pilířem, který drží vše ostatní pohromadě a jehož změna je pro takto smýšlející lidi příliš složitá a nepohodlná.

4.2 Projekty zaměřené vůči politickému extremismu

Strategie státních orgánů České republiky zaměřená vůči politickému extremismu je velmi komplexní a zahrnuje v sobě mnoho různých projektů, jednotlivých strategií a dalších prvků, jejichž účelem je v první řadě preventivní činnost. Smyslem této strategie je zajistit, aby nedocházelo zbytečně ke konfliktním situacím a pokud již taková situace nastane, je žádoucí, aby její řešení bylo rychlé a nenásilné. Strategie zaměřená proti aktivitám extremistů dbá také na to, aby se k mladým lidem, včetně dětí, dostaly důležité objektivní informace, které jim mají pomoci v jejich názoru na celou problematiku. Prvořadá je v takovém případě informační hodnota, protože nejdůmyslnější taktikou je využití historických faktů a prostřednictvím vědomostí tuto strategii realizovat.

V následující kapitole bude mým cílem vytvořit návrhy, jak zefektivnit strategii, která je zaměřená vůči politickému extremismu. Nechci však upravovat současnou strategii, která je realizována, ale vytvořit nové projekty, které by byly potenciálním doplňkem této strategie.

4.2.1 Projekt „Rozumem proti nenávisti“

Ještě před samotným vytvořením tohoto fiktivního projektu je nezbytné zdůraznit, že Policie České republiky nemůže být jedinou složkou, která bude do tohoto projektu zapojena. I přesto, že je tato diplomová práce zaměřena na Policii ČR, je nezbytné zahrnout do tohoto projektu další významné subjekty, aby se tak zvýšila jeho hodnota a aby byl současně zajištěn co nejširší rozsah tohoto projektu. Projekt „Rozumem proti nenávisti“ bude tedy zahrnovat Policii České republiky, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Cílem projektu „Rozumem proti nenávisti“ je informační kampaň, jejímž účelem je preventivní boj proti politickému extremismu, jeho aktivitám a současně proti ideologiím, na kterých jsou extremistické subjekty založeny. Tento projekt bude rozdělen na několik částí, jejichž cílem bude zaujmout co největší počet zájemců o tuto problematiku. Zároveň bude kladen důraz na jeho informační hodnotu a na prostor pro konstruktivní diskuse.

V rámci prvního kroku ve vytváření tohoto projektu je nezbytné si položit několik důležitých otázek:

- 1) Co bude náplní tohoto projektu?
- 2) Na koho bude tento projekt zaměřen?

3) Jaký je cíl a žádaný efekt tohoto projektu?

Abychom mohli nalézt odpovědi na tyto otázky, je nezbytné se podívat na všechna relevantní fakta s touto problematikou spojená. Vycházet lze také z teoretické a praktické části této diplomové práce, která může posloužit jako jeden ze základů pro vytváření tohoto projektu.

4.2.1.1 Internetové prostředí

Internet v dnešní době hraje zásadní roli ve významných i méně významných událostech a jeho význam se neustále rozrůstá a možnosti jeho využití se neustále rozšiřují. Nejlepším příkladem může být využívání sociálních sítí při organizaci revolucí v arabských státech v rámci tzv. „Arabského jara“, jehož začátek se datuje od konce roku 2012. Síla internetu a sociálních sítí se zde projevila naplno a po těchto zkušenostech je tak zcela nezpochybnitelná. Využití internetu v rámci tohoto projektu je tak zcela logickým krokem. Dostupnost informací na internetu je skutečně velká a pro ty, kterým nedělá problémy komunikace ve světovém jazyce, zejména pak v anglickém, je informační hodnota internetu mnohem vyšší. Zásadním problémem je však dle mého názoru rozptýlenost informací. I přesto, že nám v dnešní době mohou ve vyhledávání informací pomoci zejména internetový vyhledávač Google a internetová encyklopedie Wikipedia, existuje zde celá řada problémů. Tím zásadním je pak neověřitelnost informací. Jestliže požadujeme vyhledání relevantních informací, měla by být současně samozřejmostí také ověřitelnost těchto informací. Zejména pak v rámci zmíněné internetové encyklopedie Wikipedia představuje tento fakt poměrně velký problém. Tento problém je pak umocněn tím, že je Wikipedia velmi oblíbeným, žádaným a poměrně často využívaným zdrojem informací. Nezbytné však je, aby se k uživateli dostaly informace pravdivé a kompletní.

Součástí tohoto projektu je tedy vytvoření internetové webové stránky, která bude určitou záštitou tohoto projektu v rámci internetového prostředí. Základem bude tedy jakási multifunkčnost této stránky, jejíž součástí bude taky doplnění o řadu důležitých informací z historie i současnosti.

Základní struktura internetové stránky vypadá následovně (viz. tabulka č. 3):

Tabulka 3: Základní struktura webové stránky projektu „Rozumem proti nenávisti“

Název částí webové stránky	Obsah částí webové stránky
Základní informace	Kompletní informace o projektu „Rozumem proti nenávisti“.
Historie	Historická fakta, která se týkají politického extremismu, pohled do historie totalitních ideologií a významných událostí s nimi spojených, osobnostní profily nejvýznamnějších představitelů totalitních ideologií apod.
Současnost	Současný stav politického extremismu v České republice i v zahraničí, spojení současného stavu do kontextu s historickými fakty.
Fotografické a audiovizuální materiály	Materiály, které by návštěvníkovi stránky měly poskytnout komplexní náhled na tuto problematiku. Součástí by měly být fotografie zahrnující 2. světovou válku a události Holocaustu a poměry v Sovětském svazu za vlády J. Stalina. Dále ukázky projevů významných představitelů nacismu a komunismu s přiloženým českým překladem, dobová propaganda, tabulky v rámci Norimberských zákonů, podle kterých se posuzoval původ člověka apod. Veškeré uvedené materiály musí být spojeny s vysvětlivkami a odborným výkladem.

Kalendář akcí	Časový rozpis různých akcí, které budou v rámci tohoto projektu pořádány.
Fórum	Diskusní fórum, kde budou moci návštěvníci těchto stránek diskutovat o různých problematikách. Fórum bude moderované a příspěvky porušující pravidla slušného vyjadřování či zákony České republiky budou mazány.

Zdroj: (vlastní tvorba)

Je nezbytné, aby informační charakter webové stránky byl skutečně rozsáhlý a aby informace na této stránce uveřejněné nebyly nijak zkreslené. Stránka musí být pravidelně aktualizována a k aktuálním událostem zde musí být uveřejněny oficiální stanoviska státních orgánů. V neposlední řadě musí mít stránka také atraktivní a moderní design.

4.2.1.2 Přednášky a prezentace ve školách

Jak jsem se již zmínil v předešlé kapitole této práce, je procento nízkého věku lidí, kteří spáchali trestný čin s extremistickým podtextem, velmi vysoké a alarmující. Je tedy nezbytné klást důraz na informovanost mladých lidí a význam takových aktivit nepodceňovat. Tyto aktivity projektu „Rozumem proti nenávisti“ musí být primárně zaměřeny na základní školy, střední školy, střední odborné školy a učiliště. Ze statistik také jednoznačně vyplývalo, že vzdělání pachatelů trestné činnosti s extremistickým podtextem je spíše nižšího charakteru. Jednalo se převážně o lidi se základním vzděláním, popřípadě lidi s výučním listem. Jestliže jsou aktivity extremistických stran zaměřeny na lidi s nižším vzděláním, kde mají dle statistik šanci největšího úspěchu, musejí být protiextremistické aktivity rovněž zaměřeny na tuto cílovou skupinu.

Primárním cílem této části projektu bude přiblížit žákům a studentům prostřednictvím přednášek a prezentací problematiku politického extremismu. Úkolem bude tedy upozornit mládež na všechna rizika, která z těchto aktivit vyplývají a zároveň je zapojit do diskuse o formách rasismu a xenofobie, které se v naší společnosti vyskytují. Náplní této části projektu budou tedy přednášky od expertů na extremismus, přednášky lidí, kteří byli perzekuováni totalitními režimy a zároveň promítání videí a dokumentárních i hraných filmů, která se touto problematikou zabývají. Jako příklad lze uvést několik hraných filmů,

kteře jsou velmi kvalitně zpracovány a pro mladé lidi jsou jistě poutavější a zajímavější než filmy dokumentární:

Tabulka 4: Hrané filmy promítané v rámci projektu „Rozumem proti nenávisti“

Originální název filmu	Český název filmu	Stručný obsah filmu
American History X	Kult hákového kříže	Příběh amerického neonacisty, který začne zpochybňovat nacistickou ideologii a rasové předsudky.
Die Welle	Náš vůdce	Příběh německého středoškolského učitele, který v rámci školního projektu nechtěně vytvoří organizaci s fašistickými tendencemi.
Freedom Writers	Mezi řádky	Příběh americké středoškolské učitelky, která se snaží vypořádat s rasovým napětím mezi svými studenty.
Lidice	Lidice	Film, který komplexně popisuje příběh obce Lidice, která byla během 2. světové války kompletně zničena nacisty.
Vyšší princip	Vyšší princip	Příběh českého středoškolského profesora a jeho studentů, kteří jsou uvězněni a poté zastřeleni po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha v rámci tzv. Heydrichiády.

Schindler's List	Schindlerův seznam	Příběh německého továrníka Oskara Schindlera, který během 2. světové války ve své továrně zaměstnal více než tisíc Židů a tím je zachránil před smrtí v koncentračních táborech.
------------------	--------------------	--

Zdroj: (vlastní tvorba)

Jako příklad zajímavé přednášky můžu uvést přednášku, které jsem se osobně zúčastnil. Jednalo se o přednášku pana Thomase Graumanna, který je jedním ze zachráněných „dětí“ pana Nicholase Wintona. Přednášky podobného charakteru považuji za velmi důležité, jejichž význam je v poznání zkušeností lidí, kteří prošli zločiny totalitních režimů. Součástí tohoto projektu by bylo také spojení se členy Konfederace politických vězňů České republiky, kteří budou následovně zdvořile požádáni o účast na přednáškách.

4.2.1.3 Školní exkurze

Součástí projektu „Rozumem proti nenávisti“ bude také pořádání exkurzí pro základní a střední školy. Tyto exkurze budou realizovány zejména v souvislosti s přednáškami o historii, zejména pak o zločinech totalitních režimů. Primárním smyslem takových exkurzí je provést mladé lidi místy, kde docházelo ke zločinům proti lidskosti ze strany totalitních režimů a zároveň představit mladým lidem odlišené kultury a odbourávat tak mezikulturní rozdíly, které mají mnohdy za následek předsudkové myšlení. Mezi destinace těchto exkurzí bude patřit:

- Bývalý nacistický koncentrační tábor Auschwitz-Birkenau;
- Bývalý nacistický koncentrační tábor Dachau;
- Památník Terezín, jehož součástí je také bývalá věznice pražského gestapa;
- Památník Lidice;
- Památník Vojna u Příbrami v prostorách bývalého pracovního tábora Vojna věnovaný obětem komunismu;

- Židovské město v Praze;
- Muzeum romské kultury v Brně.

4.2.1.4 Diskuse o současných společenských problémech

Poslední část projektu „Rozumem proti nenávisti“ je pořádání diskusních „mítinků“, jejichž účelem bude diskuse o současných společenských problémech a snaha o nalezení alespoň částečných řešení. Tyto diskusní akce budou pořádány zejména v mimořádně problémových lokalitách, kde je nejvyšší výskyt konfliktů mezi romskou minoritou a majoritní částí obyvatel. K účasti na diskusích budou vyzýváni zástupci romské menšiny i majoritní částí místních obyvatel. Primárním cílem těchto akcí bude vedení konstruktivních diskusí o konkrétních problémových oblastech, které v dané lokalitě představují největší překážku v soužití jednotlivých skupin obyvatel. Zde je ovšem nezbytné zmínit, že předpokladem pro fungování takových akcí je dobrá vůle ze strany obou skupin a zároveň vůle k nalezení řešení a kompromisů. Na těchto akcích bude asistovat Policie České republiky a členové antikonfliktních týmů pro případ, že by došlo ke konfliktu mezi přítomnými účastníky či napadení této akce ze strany pravicových extremistů.

ZÁVĚR

Problematika extremismu v obecné rovině, politického extremismu a totalitních ideologií je natolik komplexní a zároveň komplikovaná, že shrnout její obsah do jedné diplomové práce je velmi těžkým úkolem. Snažil jsem se však, aby text této diplomové práce byl dostatečně informativní, ale zároveň nenáročný. Problematiku politického extremismu považuji za velmi důležitou z několika prostých důvodů. Nahlédneme-li do historie, zjistíme, že vývoj totalitních ideologií je protkán v první řadě obrovskou nespravedlností. Totalitní ideologie jsou založeny na demagogii, lži, nenávisti a v neposlední řadě právě nespravedlnosti. Podívám-li se na zločiny, které byly páčány nacisty a komunisty, uvědomím si, že dopuštění zločinů takovýchto rozměrů bylo selhání celé lidské civilizace. Miliony mrtvých lidí, jejichž jediným „proviněním“ byl jejich původ. Perzekuovaní váleční hrdinové, kteří byli místo zasloužené úcty vyháněni ze svého vlastního domova či dokonce zavíráni do vězení. Taková je pravá tvář těchto ideologií – krutá a bezcitná. O to bolestnější je pro mě fakt, že tyto totalitní ideologie nezůstaly v propadlišti dějin, ale naopak dokázaly přežít v myslích lidí, kteří své morální vzory nalézají v tyranech a masových vrazích.

Tato diplomová práce je však také věnována Policii České republiky a její činnosti. Práce policisty není snadným úkolem a ze stran některých jedinců se jí nedostává takové úcty, která jí právem náleží. Ochrana životů a majetků lidí je významná činnost, bez které si fungování moderní právní společnosti již nelze představit. Policisté, kteří zemřeli při výkonu své služby, si zaslouží naši největší úctu, jelikož položení života při záchraně druhých je největší obětí, jakou si vůbec jen dokážu představit. Spojení extremismu a Policie České republiky do tématu této práce jsem zvolil v první řadě proto, že je to právě policie, která se s aktivitami extremistů musí potýkat a v mnoha případech také v konfliktních situacích.

Osobně nechci zavírat oči nad společenskými problémy či význam těchto problémů jakkoliv bagatelizovat, ale současně nevěřím na rychlá a nekompromisní řešení podobných problematik. Taková řešení jsou v historii dlážděna utrpením nevinných lidí a považuji za nezbytné, abychom se k těmto problémům stavěli takovým způsobem, který zaručí, že ke zločinům proti lidskosti již nikdy docházet nebude. Jakékoliv názory a myšlenky, které podobná řešení nabízejí, jsou jen nástupcem ideologií, které se v minulosti k podobným problémům stavěly bez jakékoliv úcty k životu člověka. Extremisté, kteří své přesvědčení na těchto ideologiích zakládají, nevidí svět racionálním pohledem a nad zločiny těchto

idejí zavírají oči či je dokonce schvalují. Strategie, která pak bude proti extremistickým ideologiím a aktivitám realizována, musí spočívat v první řadě v prevenci. Musí být zaměřena na děti a mládež, protože tyto skupiny představují cílové skupiny pro extremisty, kteří tak chtějí rozšiřovat své řady. Fiktivní projekt „Rozumem proti nenávisti“, který jsem navrhl v rámci projektové části této diplomové práce, má ve stručnosti ukázat, jak by dle mého pohledu měl vypadat komplexní projekt zaměřený na vzdělávání dětí a mládeže a současně tak zajistit, že si tito mladí lidé zachovají střídmý a rozumný pohled. Tímto projektem jsem chtěl představit, které aktivity v rámci iniciativy proti extremismu považuji za významné a současně zdůraznit, kde a u koho tento „boj“ musí začít a jakými prostředky musí být veden. Mladým lidem musí být představena historie v nezkreslené podobě a tím tak musí být zaručeno, že ve chvíli, kdy zemře poslední člověk, který prošel zločiny totalitních ideologií, bude zachování památky obětí totalitních režimů pokračovat na bedrech generací, které však tyto události samy nezažily. Ostatně jak kdysi řekl Elie Wiesel, který byl v nacistickém koncentračním táboře vězněn a přišel zde téměř o celou rodinu: „Zapomenout na mrtvé by bylo podobné, jako je nechat znovu zemřít.“

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] COMMITTEE OF EXPERTS ON POLICE ETHICS AND PROBLEMS OF POLICING, 2002. *The European Code of Police Ethic*. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 73 s. ISBN 92-871-4831-7.
- [2] ČERNÝ, Petr. *Právní ochrana před extremismem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 255 s. ISBN 978-80-7400-053-9.
- [3] DANICS, Štefan, 2002. *Extremismus - hrozba demokracie*. 1. vyd. Praha: Police history, 128 s. ISBN 80-86477-07-X.
- [4] DANICS, Štefan, 2003. *Extremismus*. 1. vyd. Praha: Triton, 62 s. ISBN 80-7254-454-3
- [5] FILÁK, Antonín a Martin BOHMAN, 2007. *Policie evropských zemí a mezinárodní policejní spolupráce*. Praha: Policejní akademie České republiky, 123 s. ISBN 978-80-7251-267-6.
- [6] CHARVÁT, Jan, 2007. *Současný politický extremismus a radikalismus*. Praha: Portál, 183 s. ISBN 978-80-7367-098-6.
- [7] CHMELÍK, Jan, 2001. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 172 s. ISBN 80-7201-265-7.
- [8] MAN, Vlastislav a Karel SCHELLE. *Základy ústavního práva*. 3. vyd. Ostrava: KEY Publishing, 2010, 251 s. ISBN 978- 80-7418-068-2.
- [9] MAREŠ, Miroslav, Ivo SVOBODA a Eduard STEHLÍK, 2011. *Extremismus jako bezpečnostní hrozba*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 123 s. ISBN 978-80-7278-568-1.
- [10] MATES, Pavel et al., 2009. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009*. Praha: Linde, 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.
- [11] TOMEK, Petr, 2012. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů s komentářem k 1. 7. 2012*. 2 vyd. Olomouc: ANAG, 671 s. ISBN 978-80-7263-752-2.
- [12] VOKUŠ, Jiří, 2010. *Policie České republiky*. 1. vyd. Praha: Policejní prezidium České republiky, 84 s. ISBN 978-80-254-6098-6.

Internetové stránky:

- [13] AKTUÁLNĚ.CZ, 2012. *Neonacistky míří k soudu. Z dětí vychovávaly radikály*. [online]. [cit. 2013-07-08]. Dostupné z: <http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=733351>
- [14] ANTIFA.CZ, 2013a. *Kdo jsme?* [online]. [cit. 2013-07-06]. Dostupné z: <http://www.antifa.cz/content/kdo-jsme>
- [15] ANTIFA.CZ, 2013b. *Proč monitorujeme?* [online]. [cit. 2013-07-06]. Dostupné z: <http://www.antifa.cz/content/proc-monitorujeme-0>
- [16] COUNCIL OF EUROPE PARLIAMENTARY ASSEMBLY, 2013. *Threat posed to democracy by extremist parties and movements in Europe*. [online]. [cit. 2013-05-25]. Dostupné z: <http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/ta03/ERES1344.htm>
- [17] ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERACE, 2013a. *Programové minimum ČSAF*. [online]. [cit. 2013-07-06]. Dostupné z: http://www.csaf.cz/programove_minimum.php
- [18] ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERACE, 2013b. *Stanovy Československé anarchistické federace (ČSAF)*. [online]. [cit. 2013-07-06]. Dostupné z: <http://www.csaf.cz/stanovy.php>
- [19] ČESKOSLOVENSKÁ ANARCHISTICKÁ FEDERACE, 2013c. *Časopisy*. [online]. [cit. 2013-07-06]. Dostupné z: <http://www.csaf.cz/casopisy.php>
- [20] DĚLNICKÁ STRANA SOCIÁLNÍ SPRÁVEDLNOSTI, 2013. *Kdo jsme*. [online]. [cit. 2013-07-07]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/kdo-jsme>
- [21] IDNES.CZ, 2010. *Komunistická mládež obnovila na sjezdu činnost a boj za socialismus*. [online]. [cit. 2013-07-06]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/komunisticka-mladez-obnovila-na-sjezdu-cinnost-a-boj-za-socialismus1gj/domaci.aspx?c=A100314_114421_domaci_jan
- [22] IHNED.CZ, 2009. *Proč neprošlo zrušení Dělnické strany? Vláda hledá chybu*. [online]. [cit. 2013-07-07]. Dostupné z: <http://zpravy.ihned.cz/c1-35227800-proc-neproslo-zruseni-delnicke-strany-vlada-hleda-chybu>

- [23] INFORMAČNÍ SYSTÉM MASARYKOVY UNIVERZITY, 2013. *Ministerstvo vnitra, oddělení volební a sdružování*. [online]. [cit. 2013-07-05]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/143927/fss_b/priloha_7.pdf
- [24] INTERNATIONAL ASSOCIATIONS OF CHIEFS OF POLICE, 2013. *Law Enforcement Code of Ethics*. [online]. [cit. 2013-05-08]. Dostupné z: <http://www.theiacp.org/PublicationsGuides/ResearchCenter/Publications/tabid/299/Default.aspx?id=82&v=1>
- [25] JANDOUREK, Jan, 2012. *Soudružka Semelová opět v ráži*. [online]. [cit. 2013-07-04]. Dostupné z: <http://www.reflex.cz/clanek/nazory/45307/soudruzka-semelova-opet-v-razi.html>
- [26] KOMUNISTICKÝ SVAZ MLÁDEŽE, 2013. *Kdo jsme, co děláme a co chceme*. [online]. [cit. 2013-07-05]. Dostupné z: http://www.ksm.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=74
- [27] NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD, 2009a. *Zveřejněný návrh vlády na rozpuštění Dělnické strany*. [online]. [cit. 2013-07-07]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=art&art_id=404
- [28] NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD, 2009b. Rozhodnutí č. 2169 - *Politické strany: podmínky pro rozpuštění politické strany; res iudicata; protiprávnost činnosti*. [online]. [cit. 2013-07-07]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0001_0Pst_0900_679fa453_6a5a_4113_8760_d13c9f3417b3_prevedeno.pdf
- [29] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010a. *Historie policie a četnictva*. [online]. [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/historie-policie-a-cetnictva.aspx>
- [30] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010b. *Policejní prezidium České republiky*. [online]. [cit. 2013-05-04]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policejni-prezidium-ceske-republiky-600334.aspx>
- [31] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010c. *Útvary s působností na celém území ČR*. [online]. [cit. 2013-05-06]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>
- [32] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010d. *Community policing*. [online] [cit. 2013-05-12] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/co-je-to-community-policing.aspx>

- [33] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010e. *Ochranná služba*. [online] [cit. 2013-05-20] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/ochranna-sluzba-pusobnost-a-postaveni-utvaru.aspx>
- [34] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010f. *Národní jednotka Europolu*. [online] [cit. 2013-05-21] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/uskpv-europol-narodni-jednotka-europolu.aspx>
- [35] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010g. *Národní ústředna Interpolu Praha*. [online] [cit. 2013-05-21] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-ustredna-interpolu-praha.aspx>
- [36] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010h. *Schengenský informační systém*. [online] [cit. 2013-05-21] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/schengensky-informacni-system.aspx>
- [37] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010i. *Spouští se Schengenský informační systém SIS II*. [online] [cit. 2013-05-21] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/spousti-se-schengensky-informacni-system-sis-ii.aspx>
- [38] POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2010j. *Informace o extremismu – preventivní aktivity*. [online] [cit. 2013-07-16] Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/preventivni-aktivity.aspx>
- [39] PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY, 2013a. *Trestní zákoník*. [online] [cit. 2013-05-08] Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonStruct.jsp?page=3&idBiblio=68040&nr=40~2F2009&rpp=100#local-content>
- [40] PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY, 2013b. *Zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)*. [online] [cit. 2013-05-20] Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=1&idBiblio=49756&recShow=129&fulltext=&nr=361~2F2000&part=&name=&rpp=100#parCnt>
- [41] SANEP, 2013. *Volební preference - červen II*. [online] [cit. 2013-07-03] Dostupné z: <http://www.sanep.cz/pruzkumy/volebni-preference-cerven-ii-publikovano-21-6-2013/>
- [42] SVOBODNYODPOR.INFO, 2012. *Koncept*. [online] [cit. 2013-07-08] Dostupné z: <http://www.svobodnyodpor.info/p/koncept.html>

[43] SVOBODNYODPOR.INFO, 2012. *Adolf Veliký (20. dubna 1889 – 30. dubna 1945)* [online] [cit. 2013-07-08] Dostupné z: <http://www.svobodnyodpor.info/2013/04/adolf-veliky-20-dubna-1889-30-dubna-1945.html#more>

[44] TÝDEN.CZ, 2012. *Koho by volili studenti? Na středních školách bodují Piráti a DSSS.* [online] [cit. 2013-07-07] Dostupné z: http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/politika/koho-by-volili-studenti-na-strednich-skolach-boduji-pirati-a-dsss_245391.html

Další zdroje:

[45] BOJ O ŽIDOVSKÉ MĚSTO V PRAZE: ANARCHISTÉ S POLICISTY I NEONACISTY. In: Youtube [online]. 08. 10. 2008 [cit. 2013-07-06] Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=oUf9TfA79R8>. Kanál uživatele Aktuálně.cz.

[46] INTERVIEW BT, HOST: VOJTĚCH FILIP. In: Youtube [online]. 11. 07. 2009 [cit. 2013-07-04] Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=OHbZhbHfBcM>. Kanál uživatele 34raf.

[47] MAREŠ, Miroslav, 2006. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti.* Praha: Ministerstvo vnitra, 80 s.

[48] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2009. *Reforma Policie ČR - služba v nových podmínkách.* Praha: Ministerstvo vnitra České republiky.

[49] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2012. *Zpráva o extremismu a projevech rasismu a xenofobie na území České republiky v roce 2011, Vyhodnocení plnění koncepce boje proti extremismu pro rok 2011 a Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012.* Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky.

[50] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2013a. *Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2012.* Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky.

[51] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2013b. *Vyhodnocení plnění Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012.* Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky.

[52] MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2013c. *Koncepce boje proti extremismu pro rok 2013.* Praha: Ministerstvo vnitra, Odbor bezpečnostní politiky.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AFA	Antifašistická akce
AKT	Antikonfliktní tým
AN	Autonomní nacionalisté
ČR	Česká republika
ČSAF	Československá anarchistická federace
CSIS	Centrální Schengenský informační systém
DS	Dělnická strana
DSSS	Dělnická strana sociální spravedlnosti
ENU	Národní jednotka Europolu
EU	Evropská unie
ICPO	Mezinárodní organizace kriminální policie
ISAF	Mezinárodní bezpečnostní podpůrné síly
IWMA	Mezinárodní asociace dělníků
KSČ	Komunistická strana Československa
KSM	Komunistický svaz mládeže
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
NATO	Severoatlantická aliance
NO	Národní odpor
NSIS	Národní Schengenský informační systém
NSDAP	Nacionálně socialistická německá dělnická strana
PS PČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
RAF	Vojenské letectvo britských ozbrojených sil
RWU	Resistance Women Unity
SIS	Schengenský informační systém

SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
SM	Svobodná mládež
SPÚ	Schengenské prováděcí úmluvy
SS	Ochranný oddíl
UNMIK	Mise Spojených národů v Kosovu
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu

SEZNAM OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Obrázek 1: Organizační schéma Policie ČR.....	15
Obrázek 2: Organizační schéma Policejního prezidia České republiky	17
Obrázek 3: 8 krajských policejních správ členěných na 79 okresních ředitelství policie (stav před reformou)	29
Obrázek 4: 14 krajských ředitelství policie bez dalšího členění (cílový stav po reformě k 1. 1. 2012)	29
Obrázek 5: Komunistická strana Československa	37
Obrázek 6: Anarchistické "A" v kruhu	38
Obrázek 7: Anarcho-punkové "A"	39
Obrázek 8: Černá anarchistická vlajka	39
Obrázek 9: Anarchosyndikalistická vlajka a hvězda	39
Obrázek 10: Hákový kříž (svastika)	46
Obrázek 11: Znak NSDAP	46
Obrázek 12: Znak SS	47
Obrázek 13: Znak SS Totenkopf	47
Obrázek 14: Německo 1933 - 1935	47
Obrázek 15: Keltský kříž	48
Obrázek 16: Antifašistická akce	56
Obrázek 17: Symbol Národního odporu	61
Obrázek 18: Jeden ze symbolů kampaně Good Night White Pride.....	62
Obrázek 19: Jeden ze symbolů kampaně Good Night Left Side	62
Obrázek 20: Staré a nové logo oblečení Thor Steinar	63
Graf 1: Volební preference 13. - 19. 6. 2013	51
Graf 2: Zaznamenané akce krajní pravice a krajní levice během roku 2012.....	68
Graf 3: Trestná činnost s extremistickým podtextem v roce 2012	71
Graf 4: Pachatelé - členění dle věkových skupin.....	72

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Pachatelé - členění dle zaměstnání	73
Tabulka 2: Úkoly v rámci Koncepce boje proti extremismu pro rok 2012	74
Tabulka 3: Základní struktura webové stránky projektu „Rozumem proti nenávisti“	87
Tabulka 4: Hrané filmy promítané v rámci projektu „Rozumem proti nenávisti“	89